

13

godina Tjedna
cjeloživotnog učenja
u Hrvatskoj

Agencija za
strukovno obrazovanje
i obrazovanje odraslih

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Popis kratica

ASOO	Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
CISOK	Centar za informiranje i savjetovanje o karijeri
DIF	Društvo izvornog folklora
EU	Europska unija
HAZU	Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
HCK	Hrvatski crveni križ
HČD	Hrvatsko čitateljsko društvo
HEP	Hrvatska elektroprivreda
HGK	Hrvatska gospodarska komora
HGSS	Hrvatska gorska služba spašavanja
HNK	Hrvatsko narodno kazalište
HOK	Hrvatska obrtnička komora
HPD	Hrvatsko planinarsko društvo
HPKZ	Hrvatsko pedagoško-knjижevni zbor
HUP	Hrvatska udruga poslodavaca
HZPOU	Hrvatska zajednica pučkih otvorenih učilišta
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
IT	Informacijska tehnologija
KPR	Kardiopulmonalna reanimacija
KUD	Kulturno-umjetničko društvo
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
NOC	Nastavno-obrazovni centar
OPG	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
OŠ	Osnovna škola
PHP	„PHP: Hypertext Preprocessor“, prije „Personal Home Page Tools“; programski jezik
POU	Pučko otvoreno učilište
PU	Područni ured
SSSH	Savez samostalnih sindikata Hrvatske
SŠ	Srednja škola
STEM	<i>science, technology, engineering, mathematics</i> – znanost, tehnologija, inženjering i matematika

SADRŽAJ

ŠTO JE TJEDAN CJEOŽIVOTNOG UČENJA.....	4
VAŽNOST CJEOŽIVOTNOG UČENJA.....	5
PREGLED NAJVAŽNIJIH POJMova POVEZANIH S CJEOŽIVOTnim UČENJEM I OBRAZOvANJEM.....	6
KRATKI PREGLED TJEDANA CJEOŽIVOTNOG UČENJA U HRVATSKOJ OD 2002. DO 2019. GODINE.....	10
2002.....	11
2008.....	11
2009.....	11
2010.....	12
2011.....	12
2012.....	12
2013.....	13
2014.....	13
2015.....	13
2016.....	14
2017.....	14
2018.....	15
VIŠE OD 290 000 GRAĐANA SUDIONIKA TJEDNA CJEOŽIVOTNOG UČENJA	16
UTJECAJ DRUŠTVENIH MREŽA I PLATFORMA U PROMOCIJI CJEOŽIVOTNOG UČENJA	18
ULOGA MEDIJA – VAŽNOG PARTNERA U PRIJENOSU PORUKA O VAŽNOSTI UČENJA.....	20
MEĐUNARODNI DAN PISMENOSTI	22
TRINAESTI TJEDAN CJEOŽIVOTNOG UČENJA	24
SVEČANO OTVORENJE 13. TJEDNA CJEOŽIVOTNOG UČENJA.....	26
DOBITNICI NAGRADA „MASLAČAK ZNANJA“ ZA POSTIGNUĆA U UČENJU ODRASLIH OSOBA	28
MARIO BEREKOVIĆ	29
MATIJA CETINIĆ - FRANKOS	30
BARBARA KARAGA	31
PRIZNANJA ZA DOPRINOS RAZVOJU OBRAZOVANJA ODRASLIH 2019.	32
DOC. DR. SC. TIHOMIR ŽILJAK	33
VERICA ROSIĆ	34
JAKOV BEVANDA, PROF.....	35
SAJAM CJEOŽIVOTNOG UČENJA	36
PREGLED DOGAĐANJA PO ŽUPANIJAMA U 2019.	38
ZAGREBAČKA ŽUPANIJA	40
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA.....	41
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA.....	42
KARLOVAČKA ŽUPANIJA.....	44
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA.....	45
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA	46
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA	48
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	50
LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA	51
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA	52
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA	54
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA	55
ZADARSKA ŽUPANIJA	57
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	58
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA	59
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	60
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	62
ISTARSKA ŽUPANIJA	64
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	66
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA	67
GRAD ZAGREB	69

ŠTO JE TJEDAN CJELOŽIVOTNOG UČENJA

Tjedan cjeloživotnog učenja nacionalna je obrazovna kampanja čiji je cilj podizanje svijesti o važnosti učenja i obrazovanja. Riječ je o UNESCO-ovoj inicijativi koja je pokrenuta 1999. godine, a svake godine obilježava se u mnogobrojnim zemljama na svim kontinentima kako bi se senzibilizirala javnost za cjeloživotno učenje, promicala kultura učenja te potaknula osobna motivacija na učenje.

Tjedan cjeloživotnog učenja osmišljen je kao kampanja u kojoj se građanima na neposredan, često i neformalan način prenosi poruka o važnosti obrazovanja i učenja. Stoga se svake godine u sklopu te kampanje organizira velik broj vrlo različitih aktivnosti – od predavanja, radionica, okruglih stolova do koncerata, izložaba pa i biciklijada. Cilj je navedenih aktivnosti motivirati građane da se uključe u neki

oblik učenja, pri čemu je bitno istaknuti da učenje ne treba shvatiti isključivo kao formalno školovanje ili nešto što se odnosi samo na mlađu životnu dob – učiti se može i uz razne neformalne oblike, tečajeve, radionice, predavanja, kao i samostalno (npr. čitajući), a vrijedan je oblik učenja i učenje uz iskustvo (radno, životno itd.). Također, učenje nije ograničeno ni na koju životnu dob, nego je važno i korisno u svim životnim razdobljima – od predškolske dobi pa do duboke starosti. Tjedan cjeloživotnog učenja je i prilika za promociju obrazovnih institucija koje organiziraju dane otvorenih vrata i druge slične aktivnosti usmjerene na upoznavanje javnosti s njihovim radom.

VAŽNOST CJEOŽIVOTNOG UČENJA

Cjeloživotno učenje osnovni je uvjet suočavanja sa suvremenim postmodernim svijetom. Uz koncept cjeloživotnog učenja najčešće se povezuju ciljevi ekonomske prirode (postizanje veće konkurentnosti i trajne zapošljivosti). No ne smiju se zanemariti jednako važni ciljevi koji pridonose aktivnijoj ulozi pojedinca u društvu (poticanje društvene uključenosti, razvoj aktivnog građanstva, razvijanje individualnih potencijala pojedinaca... (Fischer, 2000.). Za cjeloživotno obrazovanje mogli bismo reći da je najmoćnije sredstvo za donošenje promjena koje su hitne i nužne u današnjem svijetu. Postavlja se pitanje, u skladu s karakteristikama i viđenjem društva u kojem živimo, shvaćanjem znanja i učenja u njemu, kakva je situacija u Hrvatskoj, konkretno kakvo je viđenje cjeloživotnog učenja (R. Jukić i J. Ringel, Andragoški glasnik). Stopa sudjelovanja odraslih građana Republike Hrvatske u cjeloživotnom učenju, koja iznosi oko 3 %, znatno je ispod europskog prosjeka.¹

Podatci prikupljeni istraživanjem Obrazovanje odraslih u Hrvatskoj 2017.² pokazuju da je tijekom 12 mjeseci koji su prethodili istraživanju (srpanj 2016. – srpanj 2017. godine) oko 34 % hrvatskih građana u dobi između 25 i 64 godine sudjelovalo u nekom od formalnih ili neformalnih programa obrazovanja, što znači da oko dvije trećine odraslih građana nije bilo uključeno ni u kakve obrazovne aktivnosti. Ta je činjenica jedan od glavnih pokazatelja da postoji velika potreba za većim uključivanjem građana u procesu učenja i obrazovanja. Stoga je vrlo važno širenje mogućnosti obrazovanja i informiranja javnosti o tome kako se te mogućnosti mogu najbolje iskoristiti.

U 21. stoljeću pojedinci bi se trebali kontinuirano prilagođavati promijenjenim radnim uvjetima, načinu rada i organizaciji, tehnologiji i upravljanju te biti spremni učiti cijeli život. Duljina nezaposlenosti proporcionalna je potrebi za cjeloživotnim učenjem; što je dulje razdoblje nezaposlenosti, veća je i potreba za obnavljanjem znanja i vještina koje su tražene na tržištu rada. Dobro obrazovano i osposobljeno stanovništvo najvažnija je odrednica socijalnog i ekonomskog blagostanja neke zemlje te samog pojedinca.

Cjeloživotno učenje osnovni je uvjet suočavanja sa suvremenim postmodernim svijetom. Uz koncept cjeloživotnog učenja najčešće se povezuju ciljevi ekonomske prirode (postizanje veće konkurentnosti i trajne zapošljivosti).

¹ Eurostat (2016.) Education and Training/Participation in education and training (Database). <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database/>

² http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/wp-content/uploads/2017/10/ASOO_Obrazovanje-odraslih_report_za_web.pdf

PREGLED NAJAVAŽNIJIH POJMOWA POVEZANIH S CJEOŽIVOTNIM UČENJEM I OBRAZOVARANJEM

Cjeloživotno učenje (*lifelong learning*) – određuje se kao ukupna aktivnost učenja tijekom života sa svrhom unaprjeđenja znanja, vještina i kompetencija unutar osobne i građanske te društvene perspektive i/ili perspektive zaposlenja. Obuhvaća učenje u svim životnim dobima (od rane mладости do starosti) i u svim oblicima u kojima se ostvaruje (formalno, neformalno i informalno) pri čemu se učenje shvaća kao kontinuirani proces u kojem su rezultati i motiviranost pojedinca u određenom životnom razdoblju uvjetovani znanjem, navikama i iskustvima učenja stečenim u mlađoj životnoj dobi. Četiri su osnovna i međusobno povezana cilja koja se povezuju s cjeloživotnim učenjem: osobno zadovoljstvo i razvoj pojedinca, aktivno građanstvo, društvena uključenost i zapošljivost.

Cjeloživotno obrazovanje (*lifelong education*) – označuje koncepciju koja obrazovanje promatra kao cjeloživotni proces, a počinje obvezatnim školovanjem i (formalnim) obrazovanjem te traje cijeli život. Pojam se često zamjenjuje pojmom *cjeloživotno učenje*, no ta dva pojma nisu istoznačna. Cjeloživotno obrazovanje obuhvaća samo organizirano učenje, a cjeloživotno je učenje šira koncepcija koja uključuje i nenamjerno, neorganizirano i spontano stjecanje znanja.

Cjeloživotno profesionalno usmjeravanje (*lifelong career guidance*) – kontinuirani proces koji pojedincima omogućuje identificirati vlastite mogućnosti, kompetencije i interes u različitim životnim dobima da bi donijeli odluke o obrazovanju, osposobljavanju i zapošljavanju te upravljali profesionalnom karijerom. Profesionalno usmjeravanje podrazumijeva različite individualne i skupne aktivnosti koje uključuju pružanje informacija, savjetovanje, procjenu kompetencija, potporu i poučavanje potrebnih vještina.

Formalno obrazovanje (*formal education*) – obrazovanje koje se provodi u različitim akreditiranim obrazovnim institucijama prema odobrenim programima radi unaprjeđenja znanja, vještina i kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe i putem kojega se stječu priznate diplome i kvalifikacije. Najčešće se provodi kao strukturno, kronološki određeno redovito obrazovanje za mlađe osobe (u pravilu između pete i dvadeset pete godine) u osnovnim i srednjim školama, na sveučilištima i u specijaliziranim programima redovitog strukovnog i visokog obrazovanja. Osim tog obrazovanja obuhvaća i formalno obrazovanje odraslih.

Informalno učenje (*informal learning*) – učenje koje je rezultat dnevnih aktivnosti povezanih s poslom, obitelji ili slobodnim vremenom. Nije organizirano ili strukturirano u smislu ciljeva, vremena ili potpore učenju. Informalno je učenje u većini slučajeva nenamjerno iz perspektive onoga koji uči.

Informatička pismenost (*information literacy*) – različita shvaćanja definiraju taj tip pismenosti na različite načine: od vještine uporabe računala i pristupa informacijama do kritičkog promišljanja o prirodi informacija, tehničkoj infrastrukturi te filozofskom kontekstu i učinku informacija.

Funkcionalno nepismen (*functional illiterate*) – pojedinac koji nije stekao osnovne vještine u čitanju, pisanju i aritmetici te zbog toga ne može aktivno sudjelovati u aktivnostima u društvu koje zahtijevaju ta umijeća ni koristiti se tim vještinama za vlastiti razvoj i razvoj zajednice.

Neformalno obrazovanje (*non-formal education*) – svaki oblik obrazovanja koji ne dovodi do stjecanja novih kvalifikacija, odnosno novih diploma ili napredovanja

Cjeloživotno obrazovanje (lifelong education) – označuje koncepciju koja obrazovanje promatra kao cjeloživotni proces, a počinje obvezatnim školovanjem i (formalnim) obrazovanjem te traje cijeli život. Pojam se često zamjenjuje pojmom cjeloživotno učenje, no ta dva pojma nisu istoznačna. Cjeloživotno obrazovanje obuhvaća samo organizirano učenje, a cjeloživotno je učenje šira koncepcija koja uključuje i nenamjerno, neorganizirano i spontano stjecanje znanja.

na kvalifikacijskoj ljestvici. Označuje organizirane procese učenja usmjereni prema osposobljavanju odraslih osoba za rad, prema različitim socijalnim aktivnostima te prema osobnom razvoju.

Obrazovanje odraslih (*adult education*) – pojam koji se na međunarodnoj razini različito definira. OECD (2003.) ističe da u Europi ne postoji konsenzus o jedinstvenoj definiciji obrazovanja odraslih zbog sljedećih razloga: a) teško je odrediti odraslog učenika – učenje, okruženje i dob učenika razlikuju se prema tipu programa i regionalno; b) minimalna dob za definiranje odraslog učenika varira; c) zemlje se razlikuju u pristupima strukovnom i nestrukovnom učenju. Neke od postojećih definicija određuju obrazovanje odraslih kao: 1. cijeli skup procesa učenja, formalnih i ostalih, u kojem odrasle osobe (u skladu s definicijom odrasle osobe u društвima kojima pripadaju) razvijaju svoje sposobnosti, obogaćuju svoje znanje i unaprjeđuju svoje tehničke ili profesionalne kvalifikacije ili ih preusmjeruju da bi zadovoljile svoje potrebe ili potrebe svojih društava (UNESCO); 2. svi oblici učenja odraslih osoba poduzeti nakon što su završile inicijalni ciklus obrazovanja i osposobljavanja započet u djetinjstvu, bez obzira na to koliko ciklus traje – stoga se visoko obrazovanje započeto prije ulaska na tržiste rada ne smatra obrazovanjem odraslih (Europska komisija); 3. svi oblici nestrukovnog učenja odraslih, bez obzira na to provode li se formalno, neformalno ili informalno (EU, UK).

Obrazovanje za slobodno vrijeme (*leisure education, leisure-time education*) – sustavno i namjerno stvaranje uvjeta za stjecanje kompetencija koje će nekoj osobi omogućiti kreativan i aktivan život u slobodno vrijeme (vrijeme koje nije posvećeno profesiji, zarađivanju radi rješavanja egzistencijalnih pitanja).

Osnovno obrazovanje odraslih (*adult basic education*) – obrazovanje odraslih povezano s temeljnim znanjima koja su potrebna za odgovorno sudjelovanje u društvu: pismenost i računanje, društvene i životne vještine te razumijevanje života u zajednici. Osnovno obrazovanje odraslih ponajprije ima kompenzaciju zadaću nadoknađivanja propuštenog i uključivanja polaznika u sustav cjeloživotnog učenja. Cilj je nastavnog plana i programa za osnovno obrazovanje odraslih unaprijediti temeljnu pismenost i životne vještine u svim područjima obrazovanja.

Iskustveno učenje (*experiential learning*) – učenje izvedeno iz općeg životnog iskustva ili određenih aktivnosti učenika, uglavnom izvan tradicionalnog (pedagoškog) okruženja.

Društvo znanja (*knowledge society*) – društvo čije su aktivnosti i napredak većinom utemeljeni na proizvodnji, distribuciji i primjeni znanja. To je društvena zajednica (ljudsko društvo, država) u kojoj je znanje jedna od najvažnijih vrijednosti, odnosno u kojoj je znanje glavni pokretač gospodarskog i društvenog razvoja te gdje društvo ulaže u znanost i razvoj stručnjaka.

Kvalifikacija (*qualification*) – podrazumijeva formalni ishod procesa ocjenjivanja i vrijednovanja koji je pokazao da je neka osoba ostvarila ishode učenja u skladu sa standardima koje je propisalo neko kompetentno tijelo (ustanova) i/ili da posjeduje

Osnovno obrazovanje odraslih (adult basic education) – obrazovanje odraslih povezano s temeljnim znanjima koja su potrebna za odgovorno sudjelovanje u društvu: pismenost i računanje, društvene i životne vještine te razumijevanje života u zajednici. Osnovno obrazovanje odraslih ponajprije ima kompenzaciju zadaću nadoknađivanja propuštenog i uključivanja polaznika u sustav cjeloživotnog učenja. Cilj je nastavnog plana i programa za osnovno obrazovanje odraslih unaprijediti temeljnu pismenost i životne vještine u svim područjima obrazovanja.

kompetencije nužne za određenu djelatnost. Podrazumijeva i posjedovanje formalne svjedodžbe koju izdaje neka ovlaštena ustanova.

Prekvalifikacija (*retraining*) – sposobljavanje koje omogućuje osobama pristup zanimanjima ili novim profesionalnim aktivnostima koje zahtijevaju vještine različite od onih koje posjeduju.

Pismenost (*literacy*) – sposobnost raspoznavanja, razumijevanja, interpretiranja, stvaranja, komuniciranja i računanja uporabom tiskanih i pisanih materijala povezanih s različitim kontekstima. Važno je istaknuti da se precizna definicija pismenosti razlikuje od zemlje do zemlje, od organizacije do organizacije. Danas se govori o više dimenzija pismenosti (čitalačka, dokumentacijska i numerička pismenost) koje ne moraju biti jednako razvijene. Osim opće pismenosti, govorimo i o raznim drugim vrstama pismenosti (informatička, matematička, znanstvena, metodološka, ekološka itd.).

Politika cjeloživotnog učenja (*lifelong learning policy*) – pristup prema kojem je cjeloživotno učenje predmet zasebne javne politike. Ta je politika šira od obrazovne, a uključuje elemente socijalne, gospodarske i kulturne politike pri čemu se ona shvaća kao *policy*, to jest ciklus koji se sastoji od definiranja problema, utvrđivanja alternativnih odgovora, vrjednovanja opcija, odlučivanja, implementacije i vrjednovanja rezultata, a čije je stvaranje određeno trima elementima, a to su: vlast (specifično određena u globalizacijskim i integracijskim procesima), ekspertiza (ekspertna tijela koja utvrđuju problem i predlažu rješenja) i poredak (zajedničko razumijevanje načina na koji će različiti sudionici sudjelovati u pojedinim aktivnostima). Posljednjih godina politike cjeloživotnog učenja dobivaju sve važnije mjesto u javnim politikama. Tako su, primjerice, u Europskoj uniji prepoznate kao jedan od ključnih instrumenata

za ostvarenje njezinih ciljeva kao što su strateški ciljevi određeni Lisabonskom deklaracijom i strategija Europa 2020.

Kurikulum (*curriculum*) – skup aktivnosti koje se povezuju s definiranjem obrazovnog programa ili programa sposobljavanja. Odnosi se na sadržaj (materijal koji se treba naučiti) i proces učenja (akcije i izvori povezani s učenjem i poučavanjem). Uključuje definiranje obrazovnih ciljeva, sadržaja, metoda (uključujući ocjenjivanje) i materijala te organizaciju sposobljavanja poučavatelja.

Ishodi učenja (*learning outcomes*) – rezultati procesa učenja; stečeni repertoari ponašanja, stečena znanja i vještine; razvijene kompetencije u različitim područjima.

Vrijednovanje informalnog/neformalnog učenja (*validation of informal/nonformal learning*) – postupak procjene i priznavanja širokog raspona znanja, *know-howa*, vještina i kompetencija koje ljudi stječu tijekom svojeg života unutar različitih okruženja, primjerice obrazovanja, rada i slobodnog vremena.

Znanje (*knowledge*) – razvojno postignuće pojedinca koje nastaje učenjem, a očituje se kao smislen sustav odgovarajućih odgovora misaono-verbalnog i psihomotornog karaktera u situacijama na koje ne bi mogao odgovoriti bez učenja. U užem smislu odnosi na informacije, odnosno činjenice koje je neka osoba prihvatile ili kojima raspolaže u sklopu neke znanosti ili društva. Dakle, znanje ima individualnu i društvenu dimenziju. U širem smislu pojam *znanje* podrazumijeva i sposobnost primjene teorija, metoda i informacija u rješavanju nekih problema. Razlikuju se deklarativno znanje (poznavanje događaja, činjenica, generalizacija) i proceduralno znanje

Politika cjeloživotnog učenja (lifelong learning policy)

– pristup prema kojem je cjeloživotno učenje predmet zasebne javne politike. Ta je politika šira od obrazovne, a uključuje elemente socijalne, gospodarske i kulturne politike pri čemu se ona shvaća kao *policy*, to jest ciklus koji se sastoji od definiranja problema, utvrđivanja alternativnih odgovora, vrjednovanja opcija, odlučivanja, implementacije i vrjednovanja rezultata, a čije je stvaranje određeno trima elementima, a to su: vlast (specifično određena u globalizacijskim i integracijskim procesima), ekspertiza (ekspertna tijela koja utvrđuju problem i predlažu rješenja) i poredak (zajedničko razumijevanje načina na koji će različiti sudionici sudjelovati u pojedinim aktivnostima).

nonformal learning) – postupak procjene i priznavanja širokog raspona znanja, *know-howa*, vještina i kompetencija koje ljudi stječu tijekom svojeg života unutar različitih okruženja, primjerice obrazovanja, rada i slobodnog vremena.

Znanje (*knowledge*) – razvojno postignuće pojedinca koje nastaje učenjem, a očituje se kao smislen sustav odgovarajućih odgovora misaono-verbalnog i psihomotornog karaktera u situacijama na koje ne bi mogao odgovoriti bez učenja. U užem smislu odnosi na informacije, odnosno činjenice koje je neka osoba prihvatile ili kojima raspolaže u sklopu neke znanosti ili društva. Dakle, znanje ima individualnu i društvenu dimenziju. U širem smislu pojam *znanje* podrazumijeva i sposobnost primjene teorija, metoda i informacija u rješavanju nekih problema. Razlikuju se deklarativno znanje (poznavanje događaja, činjenica, generalizacija) i proceduralno znanje

(poznavanje metoda, strategija, procedura, tehnika). U novije doba pod tim se pojmom misli na ukupnost spoznaja kojima vladaju sve znanosti i ljudsko društvo (vidi pod: *Društvo znanja*).

Zapošljivost (*employability*) - sposobnost i prilagodljivost koju osoba iskaže u pronalasku i zadržavanju posla te održavanju profesionalnih vještina. Zapošljivost ne ovisi samo o odgovarajućem znanju i vještinama osobe nego i o poticajima te prilikama koje se nude osobi koja traži zaposlenje. Poticanje zapošljivosti uključuje omogućivanje nezaposlenima da steknu vještine i znanja koja se traže na tržištu rada.

Znanje (knowledge) – razvojno postignuće pojedinca koje nastaje učenjem, a očituje se kao smislen sustav odgovarajućih odgovora mislono-verbalnog i psihomotornog karaktera u situacijama na koje ne bi mogao odgovoriti bez učenja.

KRATKI PREGLED TJEDANA CJELOŽIVOTNOG UČENJA U HRVATSKOJ OD 2002. DO 2019. GODINE

Od 2002., kada je održan prvi Tjedan cjeloživotnog učenja u Hrvatskoj, do prvog Tjedna koji je 2008. organizirala Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (tada Agencije za obrazovanje odraslih) pa sve do posljednjeg Tjedna održanog 2019. neprekidno je rastao broj uključenih institucija, sudionika i županija u kojima se Tjedan provodi.

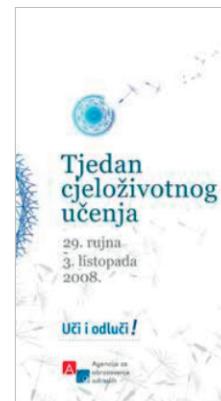
Međutim, od stalnog rasta broja događanja organiziranih u sklopu Tjedna zasigurno je znatno važniji kontinuirani rad na poboljšanju kvalitete i relevantnosti aktivnosti provedenih u sklopu kampanje od strane svih dionika. U nastavku slijedi kratak pregled o tome kako se Tjedan cjeloživotnog učenja u Hrvatskoj razvijao i kako smo od skromnijih početaka došli do čak 747 događanja provedenih na području cijele države uz sudjelovanje više od 378 obrazovnih institucija tijekom Tjedna 2019. godine te oko 40 000 sudionika.

2002.

Tjedan cjeloživotnog učenja prvi je put u Hrvatskoj organiziran od 13. do 20. svibnja 2002. godine. Time se Hrvatska pridružila mnogobrojnim zemljama koje su organiziranjem Tjedna potvrđile svoje razumijevanje značenja trajnog učenja, odnosno stvaranja „društva koje uči“. Ideja organiziranja Tjedna cjeloživotnog učenja postojala je i prije, no njezinu je ostvarenju svakako pridonijela suradnja Hrvatske zajednice pučkih otvorenih učilišta s Institutom za međunarodnu suradnju Njemačkoga saveza visokih narodnih škola u sklopu projekta Doprinos stabilnosti jugoistočne Europe uz jačanje lokalnih i regionalnih struktura obrazovanja odraslih – Pakt o stabilnosti. Prvi Tjedan cjeloživotnog učenja u Hrvatskoj održao se pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske, Stjepana Mesića. Na poziv Hrvatske zajednice pučkih otvorenih učilišta odazvalo se devet pučkih otvorenih učilišta – u Daruvaru, Koprivnici, Kutini, Novskoj, Ozlju, Puli, Šibeniku, Velikoj Gorici i Zagrebu.

2008.

Aktivnosti u sklopu prvoga Tjedna u organizaciji tadašnje Agencije za obrazovanje odraslih provodile su se u trima županijama (područjima) od posebne državne skrbi koje su imale najveću stopu nezaposlenosti i u Gradu Zagrebu. Događanja su se održavala u Zagrebu, Vukovaru, Gospicu i Kninu. Tijekom održavanja Tjedna proveden je velik broj aktivnosti, a u svakom od gradova održao se Sajam cjeloživotnog učenja i prigodna tribina na temu *Problematika obrazovanja i cjeloživotnog učenja u lokalnoj zajednici*. Provedba takve aktivnosti naišla je na snažnu potporu županijske i lokalne zajednice, a svim sudionicima svidjela se ideja o zajedničkoj promociji obrazovanja i učenja. U Gradu Zagrebu održao se velik broj radionica i tribina, a aktivnosti su se provodile i u Vukovaru (na Veleučilištu Lavoslava Ružičke i u rodnoj kući Lavoslava Ružičke), Gospicu (Veleučilište Nikole Tesle) te u Kninu (na Veleučilištu „Marko Marulić“). Pilot-projekt Tjedan 2008. dao je daljnje smjernice za razvoj sveobuhvatne nacionalne obrazovne kampanje koja promovira vrijednosti učenja i obrazovanja.

2009.

Agencija za obrazovanje odraslih 2009. godine drugi je put organizirala Tjedan u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa. Tjedan 2009. obilježavao se od 28. rujna do 2. listopada 2009. organizacijom velikog broja događanja u 20 županija te u Gradu Zagrebu. Nositelji Tjedna 2009. bili su: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za obrazovanje odraslih, socijalni partneri (SSSH, HOK, HUP, HGK), Hrvatski zavod za zapošljavanje (područne službe), županijski/gradski uredi za obrazovanje te ustanove za obrazovanje odraslih. Aktivnosti koje su se provodile diljem Hrvatske bile su sajmovi cjeloživotnog učenja, dani otvorenih vrata, okrugli stolovi, predavanja, izložbe, obrazovne i kreativne radio-nice, rasprave, kulturna i društvena događanja, predstavljanja knjiga i publikacija, folklorne

manifestacije, dodjele priznanja, klupske sastanci, ulična događanja i slično. Obilježavanju Tjedna raznovrsnim aktivnostima pridružilo se više od sto institucija iz različitih područja djelovanja iz svih dijelova Republike Hrvatske.

2010.

Provedba Tjedna 2010. u Hrvatskoj tematski se poklopila s Europskom godinom borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti koju je proglašio Europski parlament u listopadu 2008. godine. Tako je jedan od glavnih ciljeva Tjedna 2010. bio podizanje svijesti o važnosti učenja i motiviranje građana na sudjelovanje u aktivnostima učenja pri čemu je posebna pozornost posvećena osobama koje su zbog bilo kojeg razloga isključene iz toga procesa. Svečano otvorenje Tjedna organizirano je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, a prisustvovali su predstavnici iz javnog, političkog i gospodarskog sektora. Tjedan je obilježen diljem Republike Hrvatske u šezdesetak gradova provedbom različitih aktivnosti povezanih s promidžbom učenja i obrazovanja. Priklučile su se institucije iz različitih područja djelovanja (škole, ustanove za obrazovanje odraslih, fakulteti i visoka učilišta, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Financijska agencija, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatska gospodarska komora, MojPosao i EduCentar, Srce, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, razne udruge, gospodarstvenici, gradovi, županije i drugi).

2011.

Tjedan 2011. bio je rekordan u odnosu na prethodne tri godine po broju sudionika, programa, događanja i posjetitelja, a najvažnija je činjenica da se u svakoj županiji održao velik broj događanja. Od posebne je važnosti bilo smišljanje i provedba dviju novih aktivnosti: uspostave mreže regionalnih koordinatora i dodjele nagrade „Maslačak znanja“ za postignuća u učenju odraslih osoba koja se otad redovito dodjeljuje svake godine u sklopu Tjedna cjeloživotnog učenja. Osim navedenoga, iznimno je važna bila i modernizacija internetske stranice www.cjelozivotno-ucenje.hr koja je uspješno realizirana u okviru IPA programa Regionalna mreža lokalnih obrazovnih ustanova. Tom je prilikom deset ustanova za obrazovanje odraslih s područja od posebne državne skrbi dobilo nepovratna finansijska sredstva za provedbu aktivnosti u sklopu Tjedna. Izrađen je i novi dugoročni vizualni identitet Tjedna te potpisani sporazum o suradnji u njegovoj provedbi s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje. Svečano otvorenje održalo se u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu koja je bila suorganizator tog događanja.

2012.

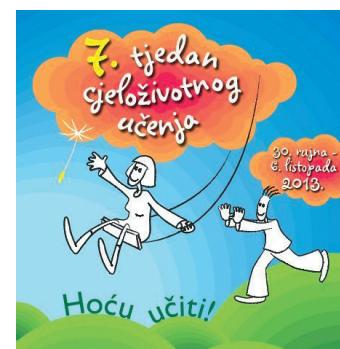
Od 24. do 30. rujna 2012. održan je šesti Tjedan cjeloživotnog učenja u Republici Hrvatskoj pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Tijekom trajanja kampanje diljem Republike Hrvatske, prema prijavama, održana su 462 događanja u kojima je sudjelovalo oko 700 različitih institucija, a ostvareno je oko 4200 medijskih objava. Godina

2012. proglašena je Europskom godinom aktivnoga starenja i međugeneracijske solidarnosti, stoga je, slijedeći tu poruku, Tjedan 2012. imao poseban naglasak upravo na obrazovanju osoba treće životni dobi. Već tradicionalno, treću godinu zaredom svečano otvorenje Tjedna održalo se u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu koja je i suorganizator događanja. Proširena je mreža regionalnih koordinatora tako da su, uz postojećih šest, odabrana dva nova koja su pozivala potencijalne provoditelje aktivnosti u svojoj regiji s nacionalnom koordinacijom Tjedna. Na taj se način dodatno nastavilo s jačanjem mreže koordinatora radi osnaživanja promocije na regionalnoj i lokalnoj razini na području cijele Republike Hrvatske te se znatno pridonijelo geografskoj i tematskoj rasprostranjenosti provedbe aktivnosti Tjedna.

2013.

Od 30. rujna do 6. listopada 2013. održao se sedmi Tjedan cjeloživotnog učenja u Republici Hrvatskoj pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske, Ivo Josipovića. Tijekom trajanja kampanje diljem Republike Hrvatske održalo se 500 događanja u kojima je sudjelovalo oko 700 različitih institucija, a ostvareno je oko 4500 medijskih objava. Četvrtu godinu zaredom svečano otvorene Tjedna održalo se u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu koja je bila i suorganizator događanja. Kako bi se poboljšale aktivnosti promocije cjeloživotnog učenja te kako bi se osiguralo da poruka o važnosti učenja i obrazovanja dopre do što većeg broja građana, 2013. godine ustanovljena je i uloga promotora cjeloživotnog učenja. Time se u aktivnosti promocije cjeloživotnog učenja željelo uključiti poznate pojedince koji bi svojim primjerom i na temelju svojeg iskustva mogli druge upućivati na potrebu učenja tijekom cijelog života. Nacionalni promotor cjeloživotnog učenja 2013. bio je Gordan Kožulj, hrvatski olimpijac, svjetski i europski prvak u plivanju. On je svojim primjerom zorno pokazao kolika je važnost cjeloživotnog obrazovanja.

2014.

Osmi Tjedan cjeloživotnog učenja u Republici Hrvatskoj održao se od 29. rujna do 5. listopada 2014. U sklopu Tjedna provodile su se aktivnosti u svim županijama Republike Hrvatske. Organizirana su različita događanja kojima su se promicali učenje i obrazovanje. Tijekom trajanja kampanje diljem Republike Hrvatske održalo se 569 događanja u kojima je sudjelovalo oko 700 različitih institucija, a ostvareno je oko 4500 medijskih objava. Svečano otvorene Tjedna održalo se 29. rujna u Hrvatskom domu u Vukovaru. Svečano otvorene organizirala je Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih u suradnji s Gradom Vukovarom i Pučkim otvorenim učilištem Vinkovci te se time prvi put ta aktivnost održala izvan Zagreba. Godine 2014. Tjednu cjeloživotnog učenja pridružilo se više osoba iz javnoga života dajući tako potporu i ističući važnost te obrazovne kampanje. Svoje poruke pučanstvu su uputili Ivica Kostelić, Goran Bogdan, Danijela Trbović, Blaženka Leib, Davor Pavuna, Martina Tomčić i Slaven Knezović.

2015.

Deveti Tjedan cjeloživotnog učenja u Republici Hrvatskoj održao se od 28. rujna do 4. listopada 2015. U sklopu Tjedna bilo je 540 događanja u kojima je sudjelovalo 700 različitih

institucija. Događanja su organizirana diljem Republike Hrvatske: u svim županijama, u većim gradovima te u manjim sredinama. Procjenjuje se da je oko 28 000 građana sudjelovalo u nekoj od aktivnosti u sklopu Tjedna 2015. pri čemu su bile zastupljene sve dobne skupine: od vrtičke djece do naših najstarijih sugrađana. Kao i prethodnih godina organizatori su se potrudili osmislići događanja koja će što neformalnije prenositi poruku o važnosti i dobrotitima cjeloživotnog učenja te pokazati da se učenje i zabava ne moraju nužno isključivati. Tjedan cjeloživotnog učenja 2015. svečano je otvoren 28. rujna u gradskoj vijećnici u Rijeci. U sklopu aktivnosti Tjedna cjeloživotnog učenja predstavljen je i EPALE, višejezična online zajednica stručnjaka za učenje odraslih, odnosno elektronička platforma namijenjena svima koji rade u obrazovanju odraslih. Aktivnosti povezane s razvojem i promocijom EPALE-a od 2015. redovito se provode u sklopu Tjedna cjeloživotnog učenja. Promotor cjeloživotnog učenja za 2015. godinu bio je poduzetnik Mate Rimac.

2016.

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih organizirala je od 26. rujna do 2. listopada 2016. deseti, jubilarni Tjedan cjeloživotnog učenja pod pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske, Kolinde Grabar-Kitarović te uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. U kampanji u kojoj se građanima na neposredan, često i neformalan način prenosila poruka o važnosti obrazovanja i učenja ponovo su sudjelovale sve hrvatske županije. Institucije su svoje aktivnosti organizirale i provodile u suradnji s partnerima: tijelima državne uprave, socijalnim partnerima, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, županijama, lokalnom zajednicom, udružama, kulturnim institucijama, ustanovama za obrazovanje odraslih, školama i ostalim organizacijama. Sedamsto različitih institucija održalo je više od 660 događanja usmjerenih prema promociji obrazovanja i učenja kao što su radionice, predavanja, okrugli stolovi, kazališne predstave, izložbe i sl. Te je godine kampanja prvi put provedena u sklopu trogodišnjeg projekta Promocija cjeloživotnog učenja čija je ukupna vrijednost 11.508.270,12 kuna, a financirao ju je Europski socijalni fond. Aktivnosti kampanje počele su svečanim otvorenjem 26. rujna u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Potporu i pomoć u postizanju veće učinkovitosti u provedbi kampanje i te su godine dale osobe iz javnoga života, hrvatski olimpijci Ivica Kostelić i Gordan Kožulj, europska prvakinja u karateu Maša Martinović te televizijska voditeljica Blaženka Leib, koji su bili i promotori 10. Tjedna cjeloživotnog učenja. Svojim porukama koje su snažno odjeknule u javnosti i svojim životnim primjerom istaknuli su važnost cjeloživotnog učenja i ulaganja u sebe.

2017.

Tjedan cjeloživotnog učenja 2017. počeo je 2. listopada u Pučkom otvorenom učilištu Koprivnica, a završio 7. listopada 2017. Sajmom cjeloživotnog učenja na Trešnjevačkom trgu u Zagrebu. Bila je to druga godina u kojoj se kampanja provodila u sklopu četverogodišnjeg projekta Promocija cjeloživotnog učenja financiranog iz Europskoga socijalnoga fonda ukupne vrijednosti 11.508.270,12 kuna.

Manifestaciju je u Pučkom otvorenom učilištu Koprivnica u prisutnosti više od dvjesto uzvanika otvorio Hrvoje Šlezak, državni tajnik Ministarstva znanosti i obrazovanja. Skupu su se obratili i Mišel Jakšić, gradonačelnik Grada Koprivnice, Darko Koren, župan Koprivničko-križevačke županije, te Mile Živčić, ravnatelj Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. U glazbenom dijelu svečanog otvorenja sudjelovali su učenici Osnovne

škole „Đuro Ester“ i Umjetničke škole „Fortunat Pintarić“, romska plesna skupina Osnovne škole „Braća Radić“, Mješoviti pjevački zbor umirovljenika Koprivnice, Klub za starije „Mariška“ te skupina Prstići Dječjega vrtića „Tratinčica“. U sklopu svečanog otvorenja Tjedna dodijeljene su i nagrade „Maslačak znanja“ za postignuća u učenju odraslih osoba, a svakom od dobitnika uručena je povelja i vaučer u vrijednosti od 7.000,00 kuna koji su mogli iskoristiti za pohadjanje obrazovnog programa po svojem izboru. Prvi su put dodijeljena i Priznanja za doprinos razvoju obrazovanja odraslih.

Tijekom trajanja kampanje diljem Republike Hrvatske, prema prijavama organizatora, održana su 722 događanja (porast od 9 % u odnosu na 2016.) u kojima je sudjelovalo više od 700 institucija iz različitih područja djelovanja. Kao i svake godine, iznimno važnu ulogu u provedbi Tjedna imali su mediji bez čije uključenosti i potpore ne bi bilo moguće doprijeti do svih ciljanih skupina. Pozornost javnosti i medija tijekom kampanje također je bila iznimno velika, ponajprije jer je i te godine poseban naglasak bio upravo na socijalno osjetljivim skupinama: nezaposlenima, manjinaima te osobama s invalidnošću. Tijekom Tjedna 2017. ostvareno je oko 5500 medijskih objava.

Veliku potporu kampanji 2017. godine dale su i osobe iz javnoga života – plivač i hrvatski olimpijac Gordan Kožulj, televizijska voditeljica Blaženka Leib i europska prvakinja u karateu Maša Vidić, koji su ujedno bili promotori kampanje. Svojim porukama koje su snažno odjeknule u javnosti i svojim životnim primjerom istaknuli su važnost cjeloživotnog učenja i ulaganja u sebe.

2018.

Od 1. do 7. listopada 2018. godine u organizaciji Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih dvanaestu godinu zaredom organizirala se nacionalna obrazovna kampanja pod nazivom Tjedan cjeloživotnog učenja. Aktivnosti Tjedna započele su 1. listopada svečanim otvorenjem u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu. Europska dimenzija kampanje posebno je bila naglašena činjenicom da se treći put zaredom provodila u sklopu ESF projekta Promocija cjeloživotnog učenja. Veliku potporu kampanji kao i prethodnih godina dale su osobe iz javnog života – Ana Marija Asanović, Oliver Mlakar i Marko Torjanac, kao promotori kampanje koji svojim životnim primjerom ističu važnost cjeloživotnog učenja i ulaganja u sebe. U svrhu još većeg približavanja ideje o cjeloživotnom učenju u Zagrebu se 6. listopada održao 10. Sajam cjeloživotnog učenja čime se nastavila minikampanja pod nazivom sajam cjeloživotnog učenja u zagrebačkim kvartovima koju smo uspješno započeli 2017. godine na Trešnjevačkom trgu. U provedbi kampanje sudjelovale su, kao i svake godine do sada, sve hrvatske županije, odnosno ustanove koje provode programe obrazovanja odraslih uz veliku potporu i suradnju svojih partnera: tijela državne uprave, socijalnih partnera, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, županija, lokalnih zajednica, udrugama, kulturnih institucija, škola i ostalih organizacija. U razdoblju provedbe kampanje 378 različitih institucija održalo je više od 747 događanja usmjerenih na promociju obrazovanja i učenja kao što su radionice, predavanja, okrugli stolovi, kazališne predstave, izložbe i sl., a na kojima se građanima ponovo na neposredan, često i neformalan način prenosila poruka o iznimnoj važnosti obrazovanja i učenja.

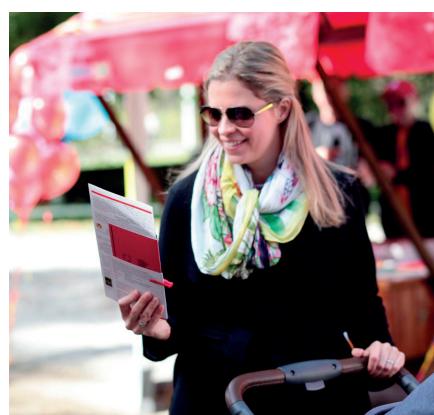
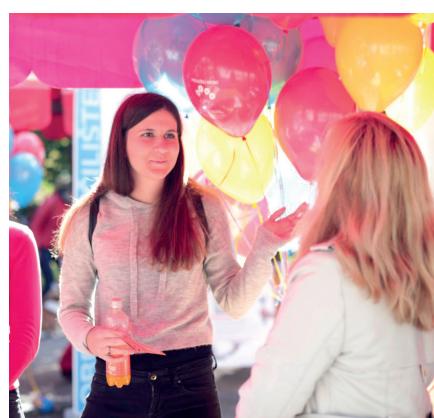
VIŠE OD 290 000 GRAĐANA SUDIONIKA TJEDNA CJELOŽIVOTNOG UČENJA

Iako se Tjedan cjeloživotnog učenja obraća svim relevantnim institucijama, organizacijama, tvrtkama, medijima itd., u njegovu su središtu ipak polaznici – oni građani koji već redovito sudjeluju u nekim aktivnostima obrazovanja i učenja i oni za koje se nadamo da će se u budućnosti uključiti u proces cjeloživotnog učenja. Informiranje građana o tome kako sami mogu postati dio procesa cjeloživotnoga učenja te njihovo motiviranje da se na taj korak odvaže okosnica je svakog od proteklih Tjedana cjeloživotnog učenja.

Kampanjom iz 2019. obuhvaćeno je 747 događanja na kojima je sudjelovalo oko 40 000 građana. Cilj te kampanje, kao i svih prethodnih, bio je jačati svijest pojedinca o tome koliko je učenje tijekom cijelog života važno i korisno, ali istodobno zabavno i ispunjavajuće. Zbog toga nam je posebno draga da su građani prepoznali aktivnosti u sklopu Tjedna cijeloživotnog učenja kao mjesta na kojima se mogu informirati o mogućnostima za učenje, saznati sve o obrazovnoj ponudi u njihovu mjestu, učiniti prvi korak u smjeru daljnog rada na sebi i svojim kompetencijama.

Podatak da je tijekom godina organiziranja i provedbe Tjedna cijeloživotnog učenja u Hrvatskoj više od 290 000 hrvatskih građana sudjelovalo u nekoj od aktivnosti u sklopu Tjedna pokazuje da poruke koje želimo prenijeti tom kampanjom uistinu dopiru do onih kojima su namijenjene. Pritom se kampanja svake godine dodatno razvijala, širio se opseg aktivnosti i područja provedbe, kao i broj uključenih institucija, jačala se uključenost ključnih aktera na svim razinama te je, što je posebice važno, neprestano rastao broj građana koji su sudjelovali u nekoj od aktivnosti. Rast broja sudionika tijekom godina također pokazuje kako su se inovacije u provedbi aktivnosti, od razvoja mreže regionalnih koordinatora do uvođenja uloge promotora cijeloživotnog učenja, izravno odražavale na veću posjećenosć Tjedna. Sve aktivnosti Tjedna omogućuju potencijalnim polaznicima diljem Hrvatske da se upoznaju s mogućnostima obrazovanja u mjestu u kojem žive, jer svrha je cijeloživotnog obrazovanja i učenja u činjenici da je ono potrebno svim naraštajima kako bismo odgovorili na izazove na tržištu rada i time unaprijedili kvalitetu života. Promicanje cijeloživotnog učenja podrazumijeva da je učenje korisno i nužno u svim životnim razdobljima i u svim životnim okolnostima. Zbog toga su se u aktivnosti u sklopu Tjedna uključivale zaista sve društvene skupine – djeca iz vrtića i osobe treće životne dobe, nezaposleni i visokopozicionirani menadžeri, odrasli bez kvalifikacija i akademici, stanovnici velikih gradova i najmanjih mjesta. Pritom se tijekom kampanje prilikom motiviranja građana na sudjelovanje u aktivnostima učenja posebna pozornost posvećuje onima koji su zbog bilo kojeg razloga isključeni iz tog procesa.

UTJECAJ DRUŠTVENIH MREŽA I PLATFORMA U PROMOCIJI CJELOŽIVOTNOG UČENJA

Uporaba društvenih mreža i platforma znatno je pridonijela promociji Tjedna cjeloživotnog učenja. S obzirom na to da moderna komunikacija zahtijeva potporu sofisticirane tehnologije i da se nametnula kao standard bez kojeg nije moguće pratiti aktualne trendove, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanja odraslih prepoznaла je važnost takve vrste komunikacije te je u tu svrhu razvila mrežnu stranicu Tjedna koja je postala jedan od glavnih komunikacijskih alata koji omogućuje da se cjelokupni proces prijave i osiguravanja kvalitete događanja provodi isključivo putem te stranice.

Stranici Tjedna cijeloživotnog učenja možete pristupiti na adresi www.cjelozivotno-ucenje.hr.

Informacije o Tjednu cijeloživotnog učenja objavljivane su i na svim važnijim društvenim mrežama. Naime, promocija cijeloživotnog učenja aktivno se provodi na Facebooku, Instagramu i Twitteru. Društvena mreža s najviše korisnika i s najvećim dosegom jest Facebook, koji je izvrstan alat za poticanje interakcije – korisnici mogu postavljati pitanja, pokretati rasprave, dijeliti korisne i relevantne sadržaje te imati uvid u događanja, novosti i ostale korisne resurse i savjete za cijeloživotno učenje. Poruke o važnosti cijeloživotnog učenja i informacije o događanjima u sklopu Tjedna koje smo objavljivali na Facebooku postigle su iznimno učinak i taj oblik komunikacije omogućio nam je da se povežemo s velikim brojem građana.

Važnu ulogu u provedbi aktivnosti Tjedna cijeloživotnog učenja ima i platforma EPALE. EPALE je elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi, a provodi se u nadležnosti Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih od 2014. godine. Ključne aktivnosti projekta odnose se na promociju projekta na raznim događanjima, izradbu filma i distribuciju promotivnih materijala, aktivnu suradnju s dionicima i sl. Mnogobrojnim promotivnim aktivnostima EPALE nastoji motivirati postojeće i nove korisnike da postanu dijelom najveće zajednice stručnjaka iz područja obrazovanja odraslih u Europi. Ciljane su skupine nacionalnoga projekta institucije u formalnom i neformalnom obrazovanju odraslih, nastavnici, predstavnici javnih institucija i drugi. Projekt EPALE redovito surađuje s drugim projektima u nadležnosti Agencije s ciljem učinkovitije provedbe aktivnosti projekta, boljih i kvalitetnijih rezultata te pozitivnih povratnih informacija kod ciljanih skupina. Platforma je mjesto na kojem su nastavnici u obrazovanju odraslih i svi drugi koji rade u tom području mogli dobiti ciljane informacije o događanjima u sklopu Tjedna, a koje su važne upravo za njihov svakodnevni rad. Isto tako, mogli su pronaći korisne sadržaje i razvijati partnerstva i projekte s kolegama iz Hrvatske i Europe – događanja u sklopu Tjedna često su bila prvi korak takve suradnje koja se kasnije nastavila putem mnoštva praktičnih i korisnih mogućnosti na platformi EPALE. Putem promotivnih aktivnosti EPALE nastoji još više približiti platformu Zajednici za obrazovanje odraslih u Hrvatskoj kako bi aktivnim sudjelovanjem na platformi sudjelovala u unaprjeđenju i implementaciji platforme EPALE. Projekt EPALE osnažio je regionalni pristup koji je uz regionalne radionice diljem Hrvatske uspio potaknuti potencijalne korisnike da se uključe u zajednicu EPALE s ciljem ne samo razvoja platforme EPALE nego i vlastitog usavršavanja u svakodnevnom radu.

Ako se i vi želite priključiti toj online zajednici stručnjaka za obrazovanje odraslih, to možete učiniti na adresi <https://ec.europa.eu/epale/hr>. Registracija i uporaba platforme potpuno su besplatne.

ULOGA MEDIJA – VAŽNOG PARTNERA U PRIJENOSU PORUKA O VAŽNOSTI UČENJA

Važan partner svih godina bili su mediji – davanjem prostora ovoj obrazovnoj kampanji, kao i temama usmjerениm na jačanje svijesti o važnosti učenja, pokazali su se kao jedan od važnih čimbenika uspješnosti Tjedna cjeloživotnog učenja, stoga su se mediji pridružili općim nastojanjima za jačanje svijesti o važnosti i nužnosti cjeloživotnog učenja.

Godine 2008. ukupno je 50 medijskih objava bilo posvećeno Tjednu cjeloživotnog učenja, 2018. bilo je više od 7000 medijskih objava na lokalnoj i nacionalnoj razini, a 2019. bilo je 677 medijskih objava, stoga je jasno da je kontinuirano unaprjeđenje suradnje s medijima osiguralo da glavna poruka Tjedna, motiviranje svih na učenje bez obzira na dob i životne okolnosti, dopre do što većeg broja građana.

Mediji su Tjedan cjeloživotnog učenja pratili na različite načine – pisali su o tome zašto je učenje važno, izvješćivali su s događanja organiziranih u sklopu Tjedna, otvarali prostor za rasprave o ulozi cjeloživotnog učenja u današnjem društvu. Implementacija te kampanje u projekt Promocija cjeloživotnog učenja od 2016. godine omogućila je da se sredstva projekta osigurana iz Europskog socijalnog fonda usmjere i prema provedbi šire medijske kampanje koja obuhvaća i zakup šireg medijskog prostora. Osim klasičnih oglasa u tiskanim medijima, poruke o važnosti učenja slali smo i putem billboarda, radijskih i televizijskih spotova te oglasa na internetu.

U sklopu projekta Promocija cjeloživotnog učenja izrađena su dva promotivna i zasigurno poticajna videomaterijala namijenjena svim dobnim skupinama, a u kojima se na vrlo neposredan način prikazuju osobe koje su svojim učenjem i obrazovanjem uspjeli promijeniti dotadašnji životni put na bolje. Filmove simboličnih naziva „Kreni, nauči, poleti!“ te „Novi početak“ možete pronaći na stranici Facebooka te na YouTubeu pod naslovom „Tjedan cjeloživotnog učenja“.

MEĐUNARODNI DAN PISMENOSTI

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih tradicionalno je senzibilizirala institucije u sustavu obrazovanja odraslih na obilježavanje Međunarodnoga dana pismenosti te već jedanaestu godinu zaredom sudjeluje u toj inicijativi prepoznajući njezinu važnost na globalnoj razini, ali i izrazitu relevantnost za prilike u Republici Hrvatskoj.

Međunarodni dan pismenosti (*International Literacy Day*) inicijativa je UNESCO-a. Svrha te inicijative jest svake godine podsjetiti međunarodnu zajednicu na stanje pismenosti i obrazovanja odraslih u svijetu. Ideja o održavanju tog dana pojavila se u rujnu 1965. godine u Teheranu, na Svjetskoj konferenciji ministara obrazovanja o iskorjenjivanju nepismenosti. Na konferenciji je predstavljena inicijativa da se jedan dan u godini proglaši međunarodnim danom pismenosti kako bi se na taj dan obilježilo i upozoravalo na važnost pismenosti na međunarodnoj razini. Kao dan obilježavanja odabran je 8.

rujna, a UNESCO je s obilježavanjem Međunarodnoga dana pismenosti počeo već 1966. godine.

Podatci s posljednjega popisa stanovništva pokazuju da je danas u Republici Hrvatskoj manje od 1 % nepismenih osoba starijih od deset godina. No većinom je riječ o vještinama čitanja i pisanja te se pismenom smatrala svaka osoba koja može s razumijevanjem pročitati i napisati kratak, jednostavan sastavak o svojem svakidašnjemu životu, bez obzira na to na kojem jeziku ili pismu osoba čita odnosno piše. Jasno je da je za život u suvremenim društvima potrebno mnogo više, što se odražava i u širenju pojmljova pismenosti na druga područja. Ako pogledamo kakva je situacija po pitanju informatičke pismenosti, podatci s posljednjega popisa stanovništva pokazuju da je u nekim dimenzijama te pismenosti više od 40 % nepismenih građana Republike Hrvatske. Kad bi se mjerile neke druge dimenzije pismenosti, moguće je da bi rezultati bili i porazniji.

Jasno je da takvom situacijom ne možemo biti zadovoljni te je upravo Međunarodni dan pismenosti prilika da se upozori na taj problem. Potrebno je iskoristiti taj dan kako bi se još jednom upozorilo na važnost pismenosti – osnovnih vještina pisanja i čitanja i svih drugih vrsta i dimenzija pismenosti.

Aktivnosti organizirane u sklopu obilježavanja tog dana obuhvaćaju razne tribine, panel-rasprave i okrugle stolove. Da bi se istaknula važnost pismenosti na svjetskoj razini i u Hrvatskoj, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih medijskim priopćenjima u povodu Međunarodnog dana pismenosti isticala je najvažnije teme povezane s pismenošću i opismenjivanjem odraslih osoba. Neke od tema koje su obrađivane u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana pismenosti bile su pismenost i aktivno građanstvo, ključne kompetencije kao sredstvo protiv siromaštva i socijalne isključenosti, pismenost i razvoj ključnih kompetencija osoba koje su na izdržavanju kazne zatvora, financijska pismenost itd. U sklopu Međunarodnog dana pismenosti na platformi EPALE obradili smo medijsku pismenost u obrazovanju odraslih.

TRINAESTI TJEDAN CJELOŽIVOTNOG UČENJA

30. rujna – 7. listopada 2019.

Trinaesti Tjedan cjeloživotnog učenja održao se kao i prethodnih godina u organizaciji Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, a uz veliku finansijsku potporu ESF-ova projekta Promocija cjeloživotnog učenja iz kojeg je za tu aktivnost bilo izdvojeno i utrošeno 209.000,00 kn. Tjedan se održavao od 30. rujna do 6. listopada 2019. godine. Započeli smo snažnom medijskom kampanjom pod sloganom „Provježbaj mozak“ kojom smo građane željeli informirati o važnosti i mogućnostima cjeloživotnog učenja i obrazovanja. Informiranje građana o tome kako sami mogu postati dio procesa cjeloživotnog učenja te njihovo motiviranje da se na taj korak odvaže bila je okosnica svakog Tjedna cjeloživotnog učenja, pa tako i toga. S obzirom na dobivene rezultate povezane s brojem održanih događanja, posjetitelja, medijskih objava te uključenih dijonika, a do kojih dolazimo analizom i usporedbom ovogodišnjeg s prethodnim Tjednima, i u ovom Tjednu vidljivo je povećanje broja aktivnosti, uključenih institucija, ključnih aktera na svim razinama te je, što je posebice važno, neprestano rastao broj građana koji su sudjelovali na nekoj od mnogobrojnih aktivnosti. Više tisuća objava na televiziji, radiju i u tisku u fokus su stavile učenje, obrazovanje te koncept cjeloživotnog učenja. Naravno da su veliku ulogu u promociji imale i aktualne društvene mreže od Facebooka i Twitera do modernizirane internetske stranice www.cjelozivotno-ucenje.hr na kojima smo bili aktivni i redovito informirali o svim aktivnostima koje će se održavati ili su se održale u sklopu kampanje.

Veliku potporu kampanji pružile su nam, kao i prošle godine, poznate osobe iz javnoga života poput Anamarije Asanović, Olivera Mlakara i Marka Torjanca koji su svojim životnim primjerima istaknuli važnost cjeloživotnog učenja i ulaganja u sebe. Hvala im na tome.

U nastavku ćemo istaknuti pregled samo važnih aktivnosti koje smo proveli u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja.

SVEČANO OTVORENJE 13. TJEDNA CJELOŽIVOTNOG UČENJA

Dana 30. rujna 2019. u Hrvatskom narodnom kazalištu Varaždin održalo se svečano otvorenje Tjedna cjeloživotnog učenja.

Svima prisutnim obratili su se Lana Velimirović Vukalović, ravnateljica Pučkog otvorenog učilišta Varaždin, Mile Živčić, v. d. ravnateljica Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Ivan Čehok, gradonačelnik grada Varaždina, Tomislav Paljak, zamjenik župana Varaždinske županije te prof. dr. sc. Branka Ramljak, državna tajnica u Ministarstvu znanosti i obrazovanja koja je i službeno otvorila Tjedan cjeloživotnog učenja. Na svečanom otvorenju Tjedna cjeloživotnog učenja Mile Živčić, v. d. ravnateljica Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih dodijelio je nagrade „Maslačak znanja“ za postignuća u učenju odraslih osoba i Priznanja za doprinos razvoju obrazovanja odraslih. U nastavku teksta možete pročitati nešto više o dobitnicima Priznanja te se upoznati s njihovim postignućima na području osobnog i profesionalnog razvoja te rezultatima koje su postigli uključivanjem u proces cjeloživotnog učenja.

DOBITNICI NAGRADE „MASLAČAK ZNANJA“ ZA POSTIGNUĆA U UČENJU ODRASLIH OSOBA

U sklopu Tjedna cjeloživotnog učenja provodi se već tradicionalno jedna od nama najvažnijih aktivnosti, a riječ je o dodjeli nagrade „Maslačak znanja“ za postignuća u učenju odraslih osoba. Nagrada se sastoji od male skulpture, povelje i vaučera u vrijednosti od 7.000,00 kuna za besplatno pohađanje programa obrazovanja po izboru dobitnika.

Dodjeljuje se pojedincima koji su odlučili proširiti svoja znanja i vještine, raditi na sebi i svojem osobnom razvoju, a pritom su morali premostiti mnogobrojne životne prepreke ili okruženja koja nisu bila dovoljno poticajna niti su imala sluha za razumijevanje takvih poteškoća. Rezultat njihove odlučnosti i ustrajnosti jest da su uspjeli ostvariti pozitivne promjene u vlastitim životima i na poslovnom području. Pokazalo se da upravo takvi osobni primjeri pojedinaca iznimno motiviraju druge da krenu njihovim stopama i sami počnu ulagati u sebe, odnosno razvijati svoja znanja i vještine.

OVO SU SVI DOBITNICI NAGRADA „MASLAČAK ZNANJA“ 2019. GODINE I NJIHOVE PRIČE:

Mario Bereković (1992.) odmah nakon rođenja smješten je u sustav alternativne skrbi te je do punoljetnosti bio smješten u nekoliko domova socijalne skrbi. S navršenih osamnaest godina izšao je iz sustava i počeo se potpuno samostalno brinuti o sebi. Nakon izlaska susreo se s mnogobrojnim izazovima te je zbog izostanka potpore obitelji i socijalne skrbi

i zbog iznimno nepovoljne ekonomske situacije u Hrvatskoj u jednom trenutku bio u riziku da postane ovisan o sustavu socijalne pomoći. No Mario se nije predao i u cijelom procesu stvaranja dostonstvenih uvjeta za život čvrsto je vjerovalo da je znanje i rad na sebi ono što će mu pomoći da uspije u životu. Iako je završio trogodišnju školu za elektrotehničara, imao je veliku želju da upiše fakultet i radi s ljudima. Odmah nakon izlaska iz doma 2009. dijelom sredstava koja je dobio izlaskom iz skrbi Mario je odlučio platiti tečaj za web-dizajn na POU-u Zagreb. Želeći se približiti svojem snu da upiše fakultet, Mario je zahvaljujući suradnji udruge Igra i POU-a Zagreb

upisao prekvalifikaciju za medijskog tehničara. To je značilo da je uz svakodnevni rad po akademskoj godini morao položiti i dvadesetak dodatnih ispita. Mario je ujutro radio, popodne odlazio na predavanja, a navečer učio. Znalo se dogoditi da uči i tijekom posla dok ga je kolega vozio od jedne radne destinacije do druge. Unatoč svim obvezama Mario je sve ispite u te tri godine položio u roku i s vrlo dobrim uspjehom.

Osim toga, odmah nakon izlaska iz doma u razdoblju u kojem je i sam imao mnogo poteškoća počeo je volontirati u Domu za djecu u Nazorovoj i Centru za odgoj i obrazovanje Prekrižje. Zbog svega navedenog i unatoč mnogobrojnim životnim izazovima (ponavljajuća nezaposlenost, slabo plaćeni i nestabilni poslovi, siromaštvo, izostanak potpore obitelji i sigurnosne mreže) Mario je primjer osobe koja uspijeva ostvariti sebe i pridonijeti društvu u kojem živi na dobrobit svih.

Matija Cetinić – Frankos (1984.) završio je Kineziološki fakultet u Zagrebu i studirao na sveučilištu Northeastern University Boston. Bio je veslački reprezentativac, sudjelovao je na svjetskim prvenstvima te postigao normu za Olimpijske igre, a srednju školu završio je u Zagrebu, smjer komercijalist i trgovac. Nakon završetka aktivne sportske karijere pronašao se u poljoprivredi. Životna ušteđevina i prodaja nekretnina omogućile su mu pokretanje poljoprivredne proizvodnje i projekata koji uglavnom propadaju zbog manjka stručnih znanja iz poljoprivrede. No to ga nije pokolebal i nije odustao od želje da bude uspješan mladi poljoprivrednik. Nakon nekoliko uzastopno neuspješnih projekata odlučio se školovati kako bi stekao osnovna znanja iz poljoprivrede. Godine 2014. upisuje program obrazovanja odraslih u tada Poljoprivrednoj školi, pod vodstvom prof. Tolić, smjer: Poljoprivredni tehničar opći. Prekvalifikaciju je završio s izvršnim uspjehom iako je morao savladati predmete koji su mi bili teški, ali izazovni. Najteži su mu bili predmeti poput kemije i fizike budu-

ći da se u dotadašnjem obrazovanju nije s njima susretao kao i sa svim ostalim stručnim predmetima. Sva novostečena znanja i vještine Matija je pretočio u rad na svojem OPG-u te upravo to ističe kao glavni razlog za uspješne prinose na svome OPG-u. S nekoliko kolega Matija otvara zadrugu Berry Organica, a 2017. godine izabran je za najboljeg mladog poljoprivrednika u Republici Hrvatskoj. S projektom Berry Organica Matija je također osvojio i drugo mjesto na razini EU-a. Nastupao je na tridesetak različitih konferencija na kojima je hrabro govorio o uspjesima, ali i neuspjesima u poslu te o važnosti stalnog obrazovanja. Najveća konferencija o motivaciji i inspiraciji na kojoj je nastupio svakako je na konferencija TEDx u Zagrebu 2017. godine. Matija je i član Hrvatske udruge mlađih poljoprivrednika (HUMP) koja zajedno

s Agronomskom školom Zagreb razvija projekt Akademije mlađih poljoprivrednika koji će biti izvrstan spoj poduzetništva i struke.

Zbog svega navedenog Matijina priča pravi je primjer da se radom, trudom, upornošću i neprestanim ulaganjem u obrazovanje mogu savladati sve prepreke te postati mlađi uspješan poduzetnik u Hrvatskoj.

Barbara Karaga (1992.) iznimno je sposobna dvadeset i sedmogodišnja djevojka iz Zagreba, koja je slijepa. Potpuna sljepoća nastala je prije tri godine, ali cijeli život nosi se s poteškoćama s vidom. Unatoč tome završila je redovito školovanje za nekoliko zanimanja: pediker, kozmetičar i farmaceutski tehničar. Nakon što je potpuno izgubila vid Barbara se samostalno uključila u psihosocijalnu rehabilitaciju na Odjelu za odrasle Centra za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“. Tijekom rehabilitacije bila je iznimno motivirana i pokazala sposobnost učenja unatoč velikoj životnoj promjeni i teškoćama te je u potpunosti usvojila znanja i vještine predviđene rehabilitacijskim sadržajima za odrasle slike osobe. Barbara je neovisna u kretanju jer se u svim situacijama koristi dugim bijelim štapom, samostalna je u obavljanju svakodnevnih poslova i brine se o sebi u svakom smislu. Izvrsno je opismenjena na svojem novom pismu – brajici, a korištenje računalom s govornom podrškom u više aplikacija omogućuje joj vrlo dobro svakodnevno samostalno funkcioniranje. Kad je stekla dovoljnu razinu samostalnosti, odlučila se na prekvalifikaciju za zanimanje telefonski operater, jer prethodna zanimanja koje je stekla ne može obavljati kao slijepa osoba. Postiže izvrsne rezultate u učenju, a vrlo je uspješna i na praktičnoj nastavi gdje je dobila pohvale mentoru i poslodavca. Barbaru krase iznimne odlike osobnosti: vedrina i pozitivan odnos prema osobama i stvarima koje je okružuju. Brzo učenje, donošenje argumentiranih i zrelih odluka pridonijele su stjecanju zvanja telefonskog operatera. Činjenica da je dobila preporuku za zapošljavanje od poslodavca na praktičnoj nastavi govori o mladoj osobi koja je primjer kako se unatoč invalidnosti može postići uspjeh. Barbarina osobnost i veliki napor koji svakodnevno ulaže da bi se ponovo integrirala u društvo pokazatelj su da je riječ o osobi s velikim osobnim potencijalom. Njezina neprestana borba u svladavanju svih prepreka koje nosi sljepoća, interesi, potrebe i rezultati u svim segmentima pravi su primjer i poticaj svima.

PRIZNANJA ZA DOPRINOS RAZVOJU OBRAZOVANJA ODRASLIH 2019.

Na svečanom otvorenju 13. Tjedna cjeloživotnog učenja Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih treći put zaredom dodijelila je i *Priznanja za doprinos razvoju obrazovanja odraslih*.

Budući da je u središtu kampanje Tjedna cjeloživotnog učenja pojedinac, odnosno osoba koju želimo motivirati da obrazovanjem promijeni svoj život i unaprijedi svoje životne okolnosti, nikako ne smijemo zaboraviti da su nam najvažniji partneri na tom putu ipak andragoški stručnjaci, profesionalci u području obrazovanja odraslih koji svojim stručnim radom omogućuju da cjeloživotno učenje i obrazovanje postanu stvarnost. Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje dodjeljuje Priznanja od 2017. godine, a cilj je istaknuti, promovirati i odati priznanje pojedincima koji su, baveći se tim područjem aktivno više od četrdeset godina, svojim radom i djelovanjem zadužili obrazovanje odraslih u Republici Hrvatskoj na stručnoj i znanstvenoj razini.

UPOZNAJMO OVOGODIŠNJE DOBITNIKE PRIZNANJA ZA DOPRINOS RAZVOJU OBRAZOVANJA ODRASLIH

Doc. dr. sc. Tihomir Žiljak

U obrazovanju odraslih profesionalno radi od 1984. godine. Od 1984. do 1998. bio je direktor/ravnatelj Narodnog sveučilišta (kasnije Pučkog otvorenog učilišta) Zaprešić, za što je dobio Nagradu Grada Zaprešića 1998. godine. Nakon toga radi u Pučkom otvorenom učilištu Zagreb, u kojem je bio pomoćnik ravnatelja, voditelj više programa povezanih s projektima međunarodne suradnje, projektima razvoja obrazovanja odraslih i kulturnog razvoja, programima nefor-

malnog obrazovanja (kultura, političko obrazovanje). Posljednjih devet godina voditelj je Odjela za razvoj, cjeloživotno učenje i EU programe u Pučkom otvorenom učilištu Zagreb. Nacionalni je ambasador programa Erasmus+ za područje obrazovanja odraslih. Aktivan je i u Hrvatskom andragoškom društvu, gdje je od 1999. do 2000. te od 2012. do 2016. obnašao dužnost predsjednika, a od 2006. godine član je Izvršnog odbora i potpredsjednik. Od 1989. do 1998. godine bio je član Upravnog odbora Hrvatske zajednice pučkih i otvorenih učilišta. Član je uredništva Andragoškog glasnika od 2005. te Analu Hrvatskog politološkog društva od osnutka 2004. do 2017. godine. Osim toga član je uredništava časopisa *Andragoška spoznanja* (Slovenija) od 2019., *Social Sciences and Education Research Review* (SSERR) (Rumunjska) od 2014. godine. Jedan je od utemeljitelja i član upravnog odbora međunarodne udruge DANET – podunavske mreže za suradnju u obrazovanju starijih osoba (sjedište u Ulmu, Njemačka).

Objavio je veći broj stručnih i znanstvenih radova iz područja obrazovanja odraslih. Najvećim se dijelom bavi javnim politikama koje se odnose na obrazovanje odraslih, cjelokupno obrazovanje, provedbu koncepta cjeloživotnog učenja te na europsku dimenziju obrazovanja. Sudjelovao je u organizaciji više međunarodnih konferenciјa o obrazovanju odraslih i uredio zbornike s tih konferenciјa, a u tisku je knjiga koju je uredio zajedno s prof. Nikolom Pastuovićem „Obrazovanje odraslih – Teorijske osnove i praksa“ u kojoj je prvi put analizirao mogućnosti konstituiranja posebne politike obrazovanja odraslih.

Članke o obrazovanju odraslih objavljivao je u domaćim i stranim časopisima (Andragoški glasnik, Andragoške studije, Odgojne znanosti, Društvena istraživanja, Politička misao, *Journal of Ethno-development, Čelovek i obrazovanje*).

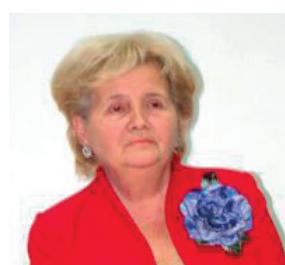
Izlagao je na mnogobrojnim međunarodnim konferencijama koje su organizirali hrvatski organizatori (HAD, ASOO) i međunarodne organizacije (European Association for the Education of Adults, European Society for Research on the Education of Adults, DVV - German Institute for International Cooperation, International Political

Science Association, The Central European Political Science Association, International Sociological Association).

Sudjelovao je i sudjeluje u većem broju stručnih i znanstvenih projekata koji se bave analizom i razvojem obrazovanja odraslih te u većem broju stručnih tijela koja se bave razvojem sustava obrazovanja odraslih. Vodio je radnu skupinu za izradbu Nacionalnog programa građanskog obrazovanja odraslih (2000.), sudjelovao u raspravama o zakonima koji reguliraju obrazovanje odraslih, vodio je radnu skupinu za obrazovanje odraslih za provedbu Strategije obrazovanja znanosti i tehnologije (2015. – 2016.), sudjelovao u izradbi Strateškog okvira za promociju cjeloživotnog učenja u Hrvatskoj (2017.). U dva ciklusa (od 2015.) vodi radnu skupinu Ministarstva znanosti i obrazovanja za izradbu kurikuluma za jačanje temeljnih jezičnih, matematičkih i digitalnih vještina odraslih. U tri mandata član je Savjeta pravobraniteljice za osobe s invalidnošću u kojem se intenzivno zalaže za otvaranje mogućnosti za dostupno obrazovanje osoba s invalidnošću.

Osim rada na projektima, predaje obrazovne politike, socijalne politike i javne politike na Sveučilištu u Zagrebu (Fakultet političkih znanosti, Pravni fakultet, Edukacijsko-reabilitacijski fakultet) i Sveučilištu u Mostaru (Filozofski fakultet i Fakultet prirodnih i obrazovnih znanosti). Trenutačno na Fakultetu političkih znanosti predaje na doktorskom studiju i mentor je za dva doktorska rada iz kolegija Obrazovna politika (od 2013.). Na diplomskom studiju predaje Javne politike EU-a, (zajedno s prof. Petakom od 2014. godine). Na poslijediplomskom specijalističkom studiju Prilagodba Europskoj uniji: upravljanje projektima i korištenje fondova i programa nositelj je kolegija Programi i fondovi EU-a u obrazovanju i znanosti (od 2014. godine). Na Edukacijsko-reabilitacijskom fakultetu drži predavanja iz kolegija Javne politike (zajedno s prof. Petakom) na poslijediplomskom doktorskom studiju „Prevencijska znanost i studij invaliditeta“ (od 2012.). Na Pravnom fakultetu predaje Javne politike u praksi na Stručnom preddiplomskom studiju (od 2015.) te Javne politike u Hrvatskoj na Stručnom specijalističkom diplomskom studiju (od 2014.). Na diplomskom Studiju socijalnog rada (od 2018.) predaje Europske socijalne politike. Na Sveučilištu u Mostaru predaje na diplomskim studijima, kolegiji Obrazovna politika (od 2014.) i Europeizacija javnih politika (od 2014.), na preddiplomskom studiju Javne politike (od 2015.) te na doktorskom studiju Komparativne javne politike (od 2016.).

Verica Rosić

Završila je Domaćinsku učiteljsku školu u Vukovaru 1962., a Pedagošku akademiju 1979. godine. Zaposnila se u tadašnjem Radničkom sveučilištu 1968. došavši iz OŠ Lopatinec. Radila je kao stručna učiteljica na katedri za domaćinstvo, nakon deset godina rada postala je voditeljicom te katedre i na toj funkciji ostala do 1988. godine.

Više godina vodila je Jednogodišnju domaćinsku školu te tečajeve krojenja i šivanja, tečajeve kuhanja te tečajeve vezenja koji su bili namijenjeni ponajprije ženskoj populaciji koja se nije upisala u srednjoškolsko obrazovanje. Cijeli svoj radni vijek posvećena je obrazovanju odraslih, a tečajeve je organizirala gotovo u svim mjestima Međimurja, od Štrigove do Kotoribe i od Mure do Drave.

Godine 1988. izabrana je na mjesto ravnateljice Učilišta. Od tada pa do 2012. obavljala je navedenu funkciju. Od 1993. godine svoj je rad u potpunosti usmjerila verifikaciji i provođenju programa osposobljavanja, usavršavanja i prekvalifikacije odraslih.

Pod njezinim vodstvom Učilište je postiglo visok ugled i postalo središtem cjeloživotnog obrazovanja Međimurja i regije.

Promicala je status Učilišta kao centra za cjeloživotno učenje. Uključivanjem u projekt tadašnjeg Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa „Za Hrvatsku pismenosti: Put do poželjne budućnosti“ 2003. godine uključila je mnogobrojne pripadnika romske nacionalne manjine u osnovno obrazovanje odraslih, čime ih je potaknula da shvate važnost obrazovanja i nužnost završetka osnovne škole.

Zahvaljujući poduzetničkim sposobnostima i viziji Učilištu je osigurala bespovratna sredstva Europske unije uključivanjem u različite projekte. Dobivenim bespovratnim sredstvima obnovljena je unutrašnjost zgrade Učilišta te su provedene mnogobrojne edukacije za različita zanimanja.

Dobitnica je nagrade Zlatni grb Grada Čakovca za 2009. godinu za više od četiri desetljeća uspješnog rada na polju obrazovanja odraslih u Pučkom otvorenom učilištu Čakovec.

Jakov Bevanda, prof.

Nakon bogatog radnog iskustva stecenog u privredi, od 1975. do 2009. godine zaposlen je u Elektrostrojarskoj obrtničkoj školi kao nastavnik praktične nastave, zatim kao nastavnik informatike i ekonomike, a od 1978. postavljen je na mjesto planera-programera te na funkciju voditelja smjene. Za direktora Centra za usmjereno obrazovanje „8 svibnja 1945.“ u Zagrebu izabran je 1988. godine. Od 1991. obnašao je funkciju ravnatelja Elektrostrojarske obrtničke škole, a 2001. godine promaknut je u profesora savjetnika.

Osim prethodno navedenog prof. Bevanda aktivno se bavi obrazovanjem odraslih počevši od 1977. godine kada je bio član Povjerenstva za provođenje i organizaciju ispita za samostalno vođenje obrtničkih radiona u sklopu čega je i autor priručnika „Kako otvoriti zanatsku radionu“. Istodobno, u razdoblju od 1977. do 1994. godine aktivno je sudjelovao u izradbi nastavih planova i programa za sva zanimanja u području elektrotehnike, strojarstva i obrtništva. Izrađivao je obrazovne programe koji omogućuju okomitu prohodnost s trogodišnjim i četverogodišnjim zanimanjima te upis na veleučilišta. Jedan je od osnivača Udruge hrvatskih srednjoškolskih ravnatelja i Hrvatskoga andragoškog društva u kojem je od 2001. do 2009. obnašao funkciju predsjednika, a od 2009. godine do danas na funkciji je dopredsjednika i član je Nadzornog odbora.

Sudjelovao je u Domovinskom ratu te je promaknut u časnički čin i dodijeljena mu je Spomenica domovinskog rata. Godine 1973. dobio je nagradu za inovacije, a 2009. za rad u srednjem školstvu dodijeljena mu je nagrada „Ivan Filipović“. Prof. Bevanda ukupno ima 48 godina radnog staža, a obrazovanjem se bavi već punih 37 godina.

Velik doprinos da svečanost otvorenja protekne u što veselijem tonu dali su: Dječji vrtić Varaždin s plesnom točkom Ples anđela „Dok spava moj grad u rukama anđela“ te Glazbena škola Varaždin.

SAJAM CJELOŽIVOTNOG UČENJA

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih u okviru ESF-ova projekta „Promocija cjeloživotnog učenja“, a u sklopu nacionalne obrazovne kampanje Tjedan cjeloživotnog učenja jedanaesti put zaredom organizirala je Sajam cjeloživotnog učenja.

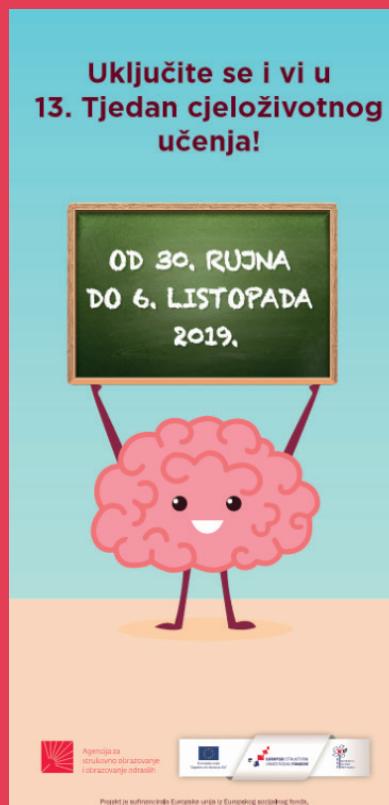
Sajam cjeloživotnog učenja održao se 5. listopada 2019. u Maksimirskom perivoju (Park-šuma Maksimir) u Zagrebu. Tim događanjem nastavili smo minikampiju pod nazivom Sajam cjeloživotnog učenja u zagrebačkim kvartovima, vrlo uspješno započetu još 2017. godine na Trešnjevačkom trgu.

Na ovogodišnjem Sajmu cjeloživotnog učenja sudjelovalo je petnaest ustanova za obrazovanje odraslih. Ustanove su imale priliku predstaviti svoje aktivnosti i programe svim zainteresiranim građanima te, naravno, istaknuti važnost cjeloživotnog učenja koje je ključ osiguravanja društvene integracije i postizanja jednakih mogućnosti na tržištu rada. Sve ustanove sudionice Sajma svim posjetiteljima nudile su mogućnost besplatnog pohađanja programa obrazovanja odraslih. Zainteresirani građani trebali su popuniti motivacijsko pismo dobiveno od predstavnika ustanove za čiji su program bili zainteresirani, a posebno povjerenstvo za odabir dobitnika donijelo je konačnu odluku o izboru. U obzir se uzimalo najbolje napisano motivacijsko pismo u kojem su kandidati objašnjavali zbog čega bi ih odabrani program usavršavanja/prekvalifikacije obogatio u novostečenim znanjima i vještinama.

PREGLED DOGAĐANJA PO ŽUPANIJAMA U 2019. GODINI

Nakon otvorenja Tjedna uslijedilo je...

Nakon službenog otvorenja Tjedna započele su mnogobrojne aktivnosti koje zasigurno ne bi bile provedive bez velike potpore vanjskih suradnika Agencije, odnosno ustanova za obrazovanje odraslih na području cijele Republike Hrvatske, a koje su otvorile svoja vrata i na taj način omogućile budućim potencijalnim polaznicima da se upoznaju s mogućnostima obrazovanja koje nude. Građani su imali prilike i ove godine posjetiti razne besplatne radionice, predavanja, okrugle stolove, koncerte i različita druga događanja te na taj način osvijestiti važnost cjeloživotnog učenja neovisno o životnoj dobi, dosadašnjem stupnju obrazovanja, zaposlenju i sl.

U nastavku ćemo vas pobliže upoznati samo s nekima od mnogobrojnih aktivnosti koje su se nizale u službenom razdoblju održavanja kampanje. Pa krenimo po županijama...

Zagrebačka županija

U Zagrebačkoj županiji održala su se četiri događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio njih, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/zagrebacka-zupanija/>.

■ Ivanić Grad: Lan i tkanje (radionice, izložba, modna revija) – Pučko otvoreno učilište Ivanić Grad: PREDSTAVLJANJE BOGATSTVA KULTURNOG NASLJEĐA POSAVSKOG I MOSLAVAČKOG KRAJA

Cilj radionice bio je polaznike upoznati s važnošću očuvanja kulturne baštine, podizanje svijesti o njezinoj važnosti, promicanje tradicijskih znanja, vještina i običaja koji se trebaju prenijeti na mlađe naraštaje i na taj način sprječiti njihovo propadanje ili nestajanje zbog mnogobrojnih negativnih učinaka uzrokovanih globalizacijom. S obzirom na to da su djeca i mladi čuvari baštine u sljedećim naraštajima, od rane dobi potrebno je nastojati otkriti im blaga našega kraja, potaknuti ih na otkrivanje i istraživanje kulturne baštine, angažirati ih u očuvanju toga blaga, približiti im kulturnu baštinu i povijest. Stoga je ta vrijedna manifestacija imala i edukativnu vrijednost.

IZLOŽBA: „Izložba lanenih jastučnica i peće posavskog i moslavačkog kraja“, Marica Klak, Ivanić Grad

RADIONICE: „Izrada završnog poruba na salveti“, Obrt tkanja i rukotvorstva Nevenke Radočaj, Posavski Bregi; „Oslikavanje mašni“, Marica Klak, Ivanić-Grad

MODNA REVIJA: Revija dječjih nošnji moslavačkog kraja, KUD „Ivančice“, dječji folklorni ansambl, voditeljica Katica Tomac, Kutina

IZLAGAČI: Obrt tkanja i rukotvorstva Nevenke Radočaj, Posavski Bregi; Marica Klak, privatna zbirka, Ivanić Grad; Udruga „Ženske ruke“, Križ; radionica rukotvorstva Snježana Trčak, Novoselec; Mirjana Pavetić, Fiber art, Križ; obrt ŠUMSKA, Maja Čandar, Šumećani

■ Vrbovec: Surfaj sigurnije, predavanje – Pučko otvoreno učilište Vrbovec

Predavanje „Surfaj sigurnije“ održalo se u suradnji s CARNET-ovim Nacionalnim CERT-om. Predavač Josip Papratović upoznao je sudionike predavanja s kojim se sve prijetnjama mogu susresti koristeći se društvenim mrežama.

■ Velika Gorica: Nagradna igra za umirovljenike – besplatan tečaj engleskoga jezika – Pučko otvoreno učilište Velika Gorica

Ove je godine Pučko otvoreno učilište Velika Gorica u povodu Tjedna cjeloživotnog učenja umirovljenicima odlučilo darovati besplatan tečaj engleskoga jezika. Svakoga zadnjeg petka u mjesecu POU Velika Gorica već tradicionalno organizira Matineju za umirovljenike – besplatnu kinoprojekciju za građane treće životne dobi. Svi umirovljenici koji su u petak 27. rujna 2019. došli na besplatnu kinoprojekciju uz ulaznicu su dobili i kupon za nagradnu igru. Kupon su ubacili u kutiju s oznakama Tjedna cjeloživotnog učenja. Nagradna igra u Tjednu cjeloživotnog učenja promovirala se putem mrežne stranice, Instagram i Facebook-profilu Pučkog otvorenog učilišta i u emisiji Ritam kulture na City Radiju.

Krapinsko - zagorska županija

U Krapinsko-zagorskoj županiji održalo se šest događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio njih, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/krapinsko-zagorska-zupanija/>.

■ **Krapina: Radionica „Učim nove stvari – nikad nije kasno za novu karijeru“ – Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Krapina**

Promjene na tržištu rada, nove tehnologije, novi radni izazovi, povećanje radne mobilnosti i povećana dostupnost programa obrazovanja za odrašle postavili su nove okvire za razvoj profesionalnih karijera. Kontinuiranim usvajanjem novih znanja i vještina osigurava se veća konkurentnost svakog pojedinca na tržištu rada i stvaraju prilike za osobni razvoj. Aktivnostima u radionici pod vodstvom psihologinje Nadice Jokić željelo se ukazati na potrebu, mogućnosti i prilike za učenje novih stvari kao i na prepoznavanje vlastitih potencijala za stjecanje novih znanja i vještina u bilo kojoj životnoj dobi. Sudionici su mogli prepoznati bitne elemente karijernih odabira i načine pomoći te dostupne mogućnosti, a istaknuta je i presudna važnost osobne inicijative, motivacije, promišljanja i sposobnosti donošenja odluka.

■ **Donja Stubica: Tribina „Ponovo u školske klupe“ – Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Krapina**

U srijedu 2. listopada 2019. u Plavoj dvorani u Donjoj Stubici održala se tribina pod nazivom „Ponovo u školske klupe“. Tribinu su vodile Melita Horvat Peh, rukovoditeljica Odsjeka za profesionalno usmjeravanje i obrazovanje i Mirjana Šiklić, savjetnica za zapošljavanje u Ispostavi Donja Stubica, a sudionici su mogli saznati koje su sve dostupne mogućnosti uključivanja u neko od obrazovanja koja organizira Hrvatski zavod za zapošljavanje ili partneri. Dvadesetak različitih programa edukacija, radionica, ospozobljavanja, usavršavanja ili prekvalifikacija u 2019. vode nezaposlene u školske klupe u pučkim učilištima ili školama kako bi jačali svoje osobne i profesionalne kompetencije. Tribina je bila prilika za informiranje i raspravu o novim trendovima i prilikama zapošljavanja ili samozapošljavanja kao i očekivanjima poslodavaca te vezanosti primanja i educiranosti. Onima koji imaju želju za učenjem, a nisu sigurni u koje područje ulagati, prezentirani su interaktivni alati samoprocjene dostupni na poveznici www.e-usmjeravanje.hr. Zainteresirani su pozvani i na radionicu profiliranja interesa i kompetencija koja može pomoći u odabiru pravog smjera karijere i najprikladnijeg načina učenja potrebnih vještina.

Sisačko - moslavačka županija

U Sisačko-moslavačkoj županiji održala su se dvadeset četiri događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/sisacko-moslavacka-zupanija/>.

■ Petrinja: „Učite s nama“ – Centar za šljivu i kesten

U utorak 2. listopada 2019. godine na Gradskoj tržnici Petrinja u svrhu obilježavanja 13. Tjedna cjeloživotnog učenja Centar za šljivu i kesten sudjelovao je na predstavljanju obrazovnih programa te projekta Zaštita i promocija kestena, koji je sufinancirala Europska unija iz prekograničnog programa INTERREG IPA Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020. Djelatnici Centra za šljivu i kesten otvorili su informativni štand u gradskom parku na tržnici u Petrinji te informirali građane o tome kako sami mogu postati dio procesa cjeloživotnoga učenja upisom u programe obrazovanja koje provode. S ciljem da privuku što veći broj građana na kojima će sudionicima na izravan način ukazivati na važnost cjeloživotnog učenja odabrali su utorak, jer to je tradicionalno sajmeni dan u njihovu gradu i prisutno je više građana. Na informativnom štandu promovirali su proizvode polaznika koji su stekli znanja i praktična iskustva završetkom njihovih programa osposobljavanja.

■ Glina: Radionica izradbe broševa i magnetića od filca – Srednja škola Glina

Knjižnica i čitaonica Glina u suradnji sa Srednjom školom Glina u povodu obilježavanja 13. Tjedna cjeloživotnog učenja održala je radionicu za odrasle „Izrada brošića i magnetića od filca“. Radionici nisu mogla odoljeti djeca pa su i ona zdušno prionula stvaranju. Profesorica Suzana Stanković bila je voditeljica radionice. Na radionici su se izrezivali i šivali oblici, npr. cvjetići, psići i sovice od filca koji se pune vatom. Uslijedilo je ukrašavanje i lijepljenje magnetića ili kopča za broševe. U prostoru knjižnice postavljena je izložba „Suzin kutak“ na kojoj su se mogli vidjeti kreativni radovi profesora i stručnih suradnika Srednje škole Glina.

■ Kutina: Završna konferencija EU projekta „Destinacijska atrakcija Park prirode Lonjsko polje – inovativni programi dodatne turističko-ugostiteljske ponude“ – Pučko otvoreno učilište Kutina

U POU-u Kutina 2. listopada 2019. održala se završna konferencija europskog projekta „Destinacijska atrakcija – Park prirode Lonjsko polje – inovativni programi“ koji je uspješno priveden kraju. Predstavljanju projekta nazočili su predstavnici nositelja projekta iz POU-a Kutina, partneri i predstavnici Grada Kutine te polaznici

osposobljavanja uz njihove predavače i mentore. Uz POU Kutina i HZZ PU Kutina u projektu su sudjelovali i udruga UNO iz Zagreba, Hotel Kutina te objekt Pentagon. Predstavljeni su ostvareni ciljevi projekta te najavljen službeni završetak projekta koji je trajao ukupno osamnaest mjeseci, a u čijem su sklopu razvijena dva inovativna programa ospobljavanja.

Dvor: Cjeloživotnim učenjem do povećanja konkurentnosti na tržištu rada – Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područni ured Sisak

Radionica je bila namijenjena nezaposlenim osobama s ciljem povećanja konkurenčnosti na tržištu rada. Cilj radionice bio je poboljšati metode i tehnike traženja posla. Sudionici su učili kako samostalno napisati životopis i zamolbu za posao te su se upoznali s različitim tehnikama traženja posla. Poseban naglasak stavljen je na važnost cjeloživotnog učenja, a cilj je bio motivirati sudionike na učenje, stjecanje kvalifikacija potrebnih za tržište rada, ali i pripremiti ih za donošenje profesionalnih odluka na temelju realnih mogućnosti te ih informirati i potaknuti na uključivanje u obrazovne aktivnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Kutina: Predavanje i kreativna radionica izradbe keramike – Pučko otvoreno učilište Kutina

Udruga keramičara Terakota iz Kutine nastavlja s projektom „Gлина – традиција која спаја“ u sklopu kojeg su održali prve radionice ove sezone u prostorijama POU-a Kutina koji je s Muzejom Moslavine partner u tom projektu. Projekt je i ove godine započeo u Tjednu cjeloživotnog učenja i Dječjem tjednu, a financiran je iz proračuna Grada Kutine. Kako je rekla voditeljica projekta Tanja Ivanković, cilj je projekta potaknuti obiteljsko zajedništvo, pobuditi interes i pridonijeti razvoju znanja i vještina građana na području umjetničke keramike, ali i njegovanje kulturne baštine Moslavine. Na radionici su sudjelovala djeca i roditelji koji su već započeli s izradbom predmeta od gline. „Nakon završetka radionica bit će organizirana izložba naših radova, koji će svojom tematikom biti uklopljeni u predstojeće božićne blagdane, a do tada ćemo imati lijepu kolekciju uradaka“, rekla je predsjednica udruge Terakota, Senka Hoffmann. Ravnateljica POU-a Jasmina Molnar poduprla je rad Udruge kojoj POU Kutina pruža i logističku potporu u vidu dobro opremljenog prostora za rad te iz godine u godinu iz njihove radionice izlaze novi, zanimljivi i estetski vrlo atraktivni predmeti od prirodnih materijala.

Karlovačka županija

U Karlovačkoj županiji održalo se osam događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/karlovacka-zupanija/>.

■ Ogulin: Predavanje na temu zaštite okoliša, promotivna akcija, radionica izradbe mozaika od lišća – Pučko otvoreno učilište Ogulin

Predavanje je bilo namijenjeno učenicima i nastavnicima osnovnih škola od prvog do četvrtog razreda. Radionicu je vodila Maja Magdić Pešut iz Stambeno-komunalnog gospodarstva Ogulin. Na gradskom trgu u sklopu predavanja održala se i promotivna akcija Stambeno-komunalnog gospodarstva i Pučkog otvorenog učilišta s ciljem podizanja svijesti o važnosti očuvanja okoliša. Radionica izradbe mozaika od lišća organizirana je za učenike osnovnih škola (od prvih do četvrtih razreda), nastavnike, djelatnike Učilišta i stambeno-komunalnog gospodarstva, a cilj je bio sve sudionike potaknuti na razvijanje umjetničke i ekološke svijesti u društvu, iskorištavanje prirodnih resursa te promoviranje načela održivog razvoja.

■ Ogulin: Financijska pismenost – Pučko otvoreno učilište Ogulin

U sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja u POU-u Ogulin Petra Marušić iz Udruge ekonomskih stručnjaka održala je predavanje o financijskoj pismenosti.

S obzirom na to da je financijska pismenost osnovno znanje koje je ljudima potrebno kako bi uopće preživjeli u modernom društvu, svi sudionici usvojili su nova znanja i dobili pregršt savjeta, a sve s ciljem unaprijeđenja kompetencija u dijelu financijske pismenosti.

■ Karlovac: Vježbajmo tijelo, vježbajmo um – Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovacić“ Karlovac

Pod vodstvom Ines Kartelo u Ilirskoj dvorani Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovacić“ u Karlovcu održala se radionica joge. Voditeljica radionice objasnila je prisutnima zašto je bitno trenirati um i biti svjestan misli? Odgovor koji su polaznici dobili jest: Zato što kada nešto osvijestimo, to više nije automatska radnja i nije nesvesno. Polaznicima radionice prezentirani su i primjeri različitih vježbi poput meditacija, čišćenja uma, vježbi fokusiranja, vježbi zamjene negativnih misli pozitivnima i slično, pomoću kojih si mogu pomoći te postati jači, slobodniji i sretniji! Voditeljica je poručila da trenirati mogu baš svi, i to u bilo kojoj životnoj dobi; važna je samo disciplina.

■ Karlovac: Korak po korak – time to move! – Hrvatski zavod za zapošljavanje, PU Karlovac

Predstavnici udruge Carpe diem na radionici „Korak po korak – time to move!“ mlađima su približili mogućnosti koje im pruža program Erasmus+, koristi koje imaju od volontiranja za stjecanje novih znanja i vještina te izvore drugih važnih informacija koje su im nužne da bi iskoristili sve prednosti programa Erasmus+.

Varaždinska županija

U Varaždinskoj županiji održala su se dvadeset tri događaja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/varazdinska-zupanija/>.

■ Varaždin: Mediji i PR za poduzetnike – Pučko otvoreno učilište Varaždin

Radionica je omogućila uvid u osnove odnosa s medijima i odnosa s javnošću te pripremu polaznika za javni nastup. Živimo u svijetu medija, a općeprihvaćeno je stajalište da ono što nije u medijima kao da se nije ni dogodilo. Stoga je radionica pružila mogućnost stjecanja vještina koje će omogućiti poduzetnicima da ono što rade pretvore u priču ili događaj zanimljiv medijima. Polaznici su na primjerima iz prakse naučili kada se i kako obratiti medijima, kako privući njihovu pozornost, koji medij odabrati, kako pripremiti objavu za medije, kako se pripremiti za intervju i press-konferenciju, kako se riješiti treme itd.

■ Varaždin: Napišimo kvalitetnu prijavu za posao zajedno! – Hrvatski zavod za zapošljavanje, Regionalni ured Varaždin, CISOK

Aktivnosti radionice bile su usmjerenе na davanje informacija i savjeta o strategijama traženja posla, na način pisanja kvalitetnoga životopisa i zamolbe uz odgovore pitanje zašto je upravo taj prvi korak u seleksijskom procesu važan.

Polaznici su na radionici imali prilike napisati vlastiti primjerak životopisa i zamolbe. Uz stručnu pomoć zaposlenika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje napisali su kvalitetnu prijavu za posao kojom će kod budućeg traženja novog posla zasigurno ostaviti dobar prvi dojam na poslodavca i time povećati šanse za zaposlenje.

Radionica je bila namijenjena svima koji bi htjeli provjeriti, poboljšati ili tek steći vještine aktivnoga traženja posla i upravljanja vlastitom karijerom.

■ Novi Marof: Pričam engleski, engleska pričaonica – Pučko otvoreno učilište Novi Marof

Cilj radionice bio je zainteresirati djecu i odrasle na području grada Novog Marofa te njihove bliže i daljnje okolice za učenje engleskog jezika.

Na pričaonici se razgovaralo o važnosti učenja stranog jezika i posebnostima Engleske kao države te su sudionici upoznali bitne značajke te zemlje.

■ Varaždin: Promjenom životnih navika do očuvanja zdravlja – Pučko otvoreno učilište Varaždin

Radionicom se željelo utjecati na smanjenje tendencije porasta pretilosti i prevenirati broj rastućih kroničnih nezaraznih bolesti poput šećerne bolesti (*diabetes mellitus*), metaboličkog sindroma te bolesti krvоžilnog sustava. Uz navedeno glavni cilj bilo je usvajanje načela pravilnog (ali i alternativnog) hranjenja i odabira namirnica u životnom ciklusu.

Koprivničko - križevačka županija

U Koprivničko-križevačkoj županiji održala su se osamdeset tri događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/koprivnicko-križevacka-zupanija/>.

■ Đurđevac: Promocija knjige „Prehranom i vježbanjem do zdravlja“ – Gradska knjižnica Đurđevac

Poznata nutricionistica Alma Bunić u Gradskoj knjižnici Đurđevac predstavila je novu knjigu „Prehranom i vježbanjem do zdravlja“ koja donosi kombinaciju programa zdrave prehrane i vježbanja, a moderatorica večeri bila je knjižničarka Sanja Lacković. Autori Alma Bunić i instruktor fitnesa David Kuček osmisili su i ukoricičili izbalansiran režim koji obuhvaća sve aspekte zdravog načina života. Zdrav način prehrane i pravilna tjelovježba vode nas ka zdravom životu, u suprotnom nam prijeti velik broj kroničkih bolesti od kojih su autori izdvojili dijabetes koji posljednjih nekoliko godina pogađa pripadnike sve mlađih naraštaja.

■ Đurđevac – Bibliokofer – Gradska knjižnica Đurđevac

U utorak 9. listopada 2019. voditeljica Bibliokofera Cecilia Kopljarević prvi je put posjetila Dječji vrtić „Košutica“ u Ferdinandovcu koji nema svoju mjesnu knjižnicu. Teta pričalica djeci vrtićke skupine Iskrice predstavila je Bibliokofer i pročitala priču „Cmoljac zna! – gdje stanuje knjižnica“. Cilj takvih posjeta jest da djeca predškolske dobi zavole knjigu i književnost; potiče se čitanje kod najmlađih te im se omogućuje upoznavanje s novim knjigama.

■ Koprivnica: Kako smo nekad provodili slobodno vrijeme? – Osnovna škola „Antun Nemčić Gostovinski“ Koprivnica

Muzej grada Koprivnice ovogodišnji 13. Tjedan cjeloživotnog učenja započeo je obilježavanjem 1. listopada 2019., Međunarodnog dana za starije osobe. Učenici 4. c OŠ „Antun Nemčić Gostovinski“ zajedno s učiteljicom Đurđicom Poštom i višom kustosicom Marijom Mesarić te Majom Kovačić iz Doma za starije i nemoćne osobe Međunarodni dan starijih osoba obilježili su u Domu za starije i nemoćne osobe aktivnošću „Kako smo nekad provodili slobodno vrijeme?“ Zajedno s korisnicima Doma upoznali su se s načinom na koji su oni nekad provodili slobodno vrijeme. Zajedno su odigrali bacanje koluta, Čovječe, ne ljuti se, memory, šah, mlin i monopoly star sedamdeset godina. Učenici su korisnike upoznali s društvenim igrama koje oni igraju (Rummikub, Šarene kornjače) te su i njih zajedno odigrali.

■ Koprivnica: H(e)J, uključi se! – Pučko otvoreno učilište Koprivnica

U okviru ovogodišnjeg Tjedna cjeloživotnog učenja u Pučkom otvorenom učilištu Koprivnica 1. i 2. listopada održana je radionica H(e)j, uključi se!. Na radionici su sudjelovale osobe u dobi od 54+, a na samoj radionici imali su priliku svoje digitalne

vještine podići na višu razinu te uočiti razlike i prednosti korištenja digitalnim uslugama u odnosu na uobičajen način obavljanja određenih svakodnevnih poslova. Za članove Udruge Matice umirovljenika Koprivnica nastavljen je ciklus tih radionica.

■ Koprivnica: Radionica hrvatskoga znakovnog jezika za odrasle – Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

U srijedu 2. listopada 2019. održala se radionica hrvatskoga znakovnog jezika pod vodstvom Marije Križić, intervensora hrvatskoga znakovnog jezika i uz asistenciju Renata Horvata, gluhe osobe. Radionica je bila lijepa prilika za upoznavanje čujuće zajednice s hrvatskim znakovnim jezikom kao jezikom kulturne i jezične manjine kojim se koriste gluhe i gluhoslijepi osobe. Kako bi se približila zanimljivost i bogatstvo znakovnog jezika, čujuće osobe imale su priliku na radionici praktično naučiti osnovne pojmove iz hrvatskoga znakovnog jezika. Radionica je bila namijenjena odraslim osobama, a održala se u čitaonici tiska Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica.

■ Koprivnica: Radionica „Istraži i upoznaj lokalnu baštinu“ – Muzej grada Koprivnice

U ovogodišnjem 13. Tjednu cjeloživotnog učenja s motom Provježbaj mozak! OŠ „Đuro Ester“ i Muzej grada Koprivnice organizirali su posjet stalnom postavu Muzeja grada Koprivnice te interaktivnu radionicu „Istraži i upoznaj lokalnu baštinu!“ na kojoj je sudjelovala skupina darovitih učenika sedmog i osmog razreda OŠ „Đuro Ester“. Tijekom posjeta Muzeju učenici su se upoznali s lokalnom baštinom, a zatim su napregnuli moždane vijke te uz pomoć tableta istražili zadane teme (kao što su primjerice tradicijska arhitektura, odijevanje i prehrana, nematerijalna kulturna dobra i druge) i rješili zadatke.

■ Đurđevac: Radionica izradbe pogače z oreji – Gradska knjižnica Đurđevac

„Izrada pogače z oreji“ naziv je prve radionice koju je održala Udruga žena Grada Đurđevca s učenicima 4. c razreda Osnovne škole Đurđevac. Gospođa Andjela Lenhard-Antolin u uvodnom dijelu održala je kratko edukativno predavanje o pogači z oreji, zaštićenom nematerijalnom kulturnom dobru Grada Đurđevca. Usljedila je radionica izradbe pogače, u kojoj su gospođa Mirjana Mišulin i gospođa Branka Balabanić s učenicima zamijesile tjesto, razvukle ga, posule orasima i šećerom te triput preklopile kako bi se postigla tražena struktura i kvaliteta pogače. Tako su se učenici na zabavan način upoznali s procesom izradbe te izvrsne đurđevačke poslastice. Usljedilo je i nagradno pitanje o procesu izradbe pogače, na koje je najdetaljnije i najtočnije odgovorila učenica Tea Petrović i tako postala prva ambasadorica pogače z oreji u osnovnoj školi. Na kraju te vrlo vesele radionice učenici su i isprobali ispečenu pogaču i uživali u bogatstvu okusa koje ona pruža.

Bjelovarsko - bilogorska županija

U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji održalo se dvadeset devet događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/bjelovarsko-bilogorska-zupanija/>.

■ Daruvar: Priče iz fotografске leće – Tehnička škola Daruvar

Teme radionice pod nazivom Priče iz fotografске leće bile su: medijsko opismenjivanje, informacijska pismenost, osobni razvoj i građanski odgoj kroz kritički prikaz sljedećih sadržaja: istina o svjetski poznatim ili manje poznatim fotografijama 20. i 21. stoljeća, prezentacija osobnih priča o ljudima i mjestima iza i ispred fotografskog aparat te *open source* izvori i autorska prava. Voditeljica radionice bila je Željka Hodak.

■ Bjelovar: Educiraj se-besplatno je! – Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Bjelovar

Gotovo trideset dugotrajno nezaposlenih osoba prisustvovalo je prezentaciji „Educiraj se – besplatno je“ tijekom koje im je predstavljeno više od dvadeset programa ospozobljavanja sa svrhom što bržeg uključivanja na tržište rada. Prezentaciju je vodilo šest predstavnika projektnih timova; Ivana Bekavac, voditeljica projekta „Mi to možemo“, Alen Kaminski, voditelj projekta „Doživi multi-kulti turizam“, Irena Brezak Fijala, voditeljica projekta „Korak bliže zaposlenju“, Mihaela Boltižar, voditeljica projekta „Korak naprijed“ i Željko Pavleković, voditelj projekta „Špica rada“, dok je prezentaciju nadgledala Renata Jakić, rukovoditeljica Odsjeka za profesionalno usmjeravanje bjelovarskog Područnog ureda HZZ-a. Predavanje, odnosno spomenuta radionica održana je u Centru za informiranje i savjetovanje u karijeri u Šimićevoj ulici, u sklopu Tjedna cjeloživotnog učenja. To je prvi put da su svi projekti koji se odnose na zapošljavanje predstavljeni na jednom mjestu, što je hvalevrijedan potez organizatora, a to je Hrvatski zavod za zapošljavanje sa svojim partnerima. Time su dugotrajno nezaposleni dobili informaciju o vrstama programa, trajanju i kompetencijama koje će steći nakon završetka obrazovanja, a odluka o tome hoće li se aktivno uključiti u neki od ponuđenih projekata isključivo je na njima.

■ Bjelovar: Promocija knjige dječje poezije „Koka Kata“, autorice Darinke Bojčić – Ogranak HPKZ-a Bjelovar

Bjelovarsko kazalište ugo-stilo je tijekom 13. Tjedna cjeloživotnog učenja velik broj bjelovarskih mališana i njihovih roditelja, i to zbog promocije jedne posebne knjige namijenjene upravo najmlađima. „Koka kata“ zbirka je dječje poezije iznimno veselih i toplih tema, autorice Darinke Bojčić, bivše profesorce matematike. Knjiga

„Koka Kata“ prepuna je pjesama o dječjoj igri i problemima čiji su izvor većinom školske muke oko matematike, a tu su i zgode mnogih životinja koje su prepričane na

zabavan način pun humora. Uz autoricu Darinku Bojčić o knjizi su govorile i Tatjana Kreštan i Branka Biketa Caktaš te Ornela Malogorski, a na sceni su se našla djeca iz vrtića Ciciban te Dječji zbor pod ravnateljem Ruže Milić. Tiskanje knjige pomogli su Grad Bjelovar i tvrtke Coner i Rotor.

Čazma: Uređivanje videozapisa u programu Hitfilm Express – Srednja škola Čazma

Srednja škola Čazma obilježila je 13. Tjedan cjeloživotnog učenja 4. listopada 2019. U školskoj knjižnici učenici 2. d razreda sudjelovali su u radionici o programu za uređivanje videa, Hitfilm 4 Express. Na početku je knjižničarka učenike upoznala s pojmom cjeloživotnog učenja, a radionici im je održala učenica 4. c razreda Dajana Fortuna. Pokazala im je kako iz videa izbaciti nepotreban sadržaj, kako umetnuti tekst u video i kako umetnuti glazbu i slike. Uz taj sadržaj saznali su i o potrebi poštovanja autorskih prava.

Daruvar: Ugasimo svjetla – upalimo zvijezde – Tehnička škola Daruvar

Predavanje o svjetlosnom onečišćenju i parku tamnog neba Vrani kamen pod nazivom „Ugasimo svjetla – upalimo zvijezde“ održala je Dunja Županić. „Vrani kamen“ je područje netaknute, živopisne prirode koja je velikim dijelom zaštićena od svjetlosnog onečišćenja. Kako bi se očuvalo taj prirodni dragulj i zauvijek ugasila svjetla, a upalile zvijezde, potrebno je podizati svijest o važnosti noćnog neba bez svjetlosnog onečišćenja. S tom inicijativom povezuju se mnogobrojne aktivnosti koje čine angažiranim i ispunjenim gotovo desetogodišnjim rad Astronomskog društva „Kumova slama“ iz Daruvara. Društvo je pokretač ideje da se područje Vrani kamen proglaši međunarodnim parkom tamnog neba. Time bi ga očuvali od nepotrebnog i onečišćujućeg svjetla, osigurali prostor za promatranje neba i zvijezda entuzijastima astronomima i zaljubljenicima u nebo i zvijezde te za buduće naraštaje očuvali netaknutim dio prirodnoga bogatstva iz njihova okruženja.

Daruvar: Umjetnost komuniciranja i Tehničko crtanje i izrada namještaja – Tehnička škola Daruvar

U četvrtak 3. listopada 2019. u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja u Tehničkoj školi Daruvar održale su se radionice: Umjetnost komuniciranja (Antonia Varat), Tehničko crtanje i izrada namještaja (Libuška Klubičko-Palatinus). Na radionici Tehničkog crtanja i izradbe namještaja učenici su imali priliku upoznati osnove izradbe namještaja po mjeri, a na radionici Umjetnost komuniciranja učenici su se u više interaktivnih aktivnosti upoznali s važnošću i glavnim značajkama dobre komunikacije, nužnošću aktivnog slušanja te verbalnom i neverbalnom komunikacijom.

Primorsko-goranska županija

U Primorsko-goranskoj županiji održalo se trideset događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/primorsko-goranska-zupanija/>.

■ Rijeka: Kreativnost u radu s mladima – Ustanova za obrazovanje odraslih „Dante“

Besplatna radionica na temu razvoja kritičkog mišljenja mlađih „Kreativnost u radu s mladima“ održala se u Ustanovi za obrazovanje odraslih „Dante“. Posebnost je te radionice u tome što su predavači sudjelovali na usavršavanju u okviru projekta Erasmus+ *WAYS - Find your road in Europe* u Bugarskoj. Na zanimljiv i kreativan način uz razne aktivnosti prenijeli su svoja novostećena znanja i iskustva s usavršavanja koje su stekli tijekom provođenja projekta.

■ Rijeka: Redizajn odjeće – Narodno učilište, ustanova za obrazovanje i kulturu

Cilj radionice bio je naučiti kako se mogu iskoristiti stari odjevni predmeti i kako se od njih mogu izraditi novi i moderni. Radionica se u uvodnom dijelu sastojala od odabira materijala za kombinaciju i krojenje određenog dodatka. Polaznici su morali skrojiti i sašiti novi model, uz probu i namještanje po tijelu te doradu modela. Posebnost radionice bila je u tome što su polaznici donijeli neki komad odjeće koji su prepravili prema vlastitu ukusu.

■ Rijeka: Coaching – mit ili stvarnost? – Sambol Consulting

Coaching je privremeni profesionalni odnos u kojem se klijentu pomaže u postizanju izvrsnih rezultata u karijeri, organizaciji i životu. U tom procesu klijenti produbljuju vlastito učenje, kreiraju vlastite rezultate te unaprjeđuju kvalitetu svoga života. Atraktivnost teme privukla je na radionicu velik broj polaznika koji su željeli unaprijediti svoj osobni i organizacijski razvoj. Polaznici su na radionici mogli pokrenuti proces prepoznavanja i stvaranja vizije onoga što žele, pronaći ohrabrenje za samouistraživanje te potaknuti odgovornost za povećanje osobne produktivnosti.

■ Rijeka: Radionica pisanja EU projekata – Ustanova za obrazovanje odraslih „Dante“

Svi koji su željeli naučiti nešto više o programu Erasmus mogli su doći na besplatnu radionicu pisanja EU projekata. Na radionici su se polaznici upoznali s procesom izrade i uspješne prijave projektne ideje, dobili korisne informacije o tome tko sve može iskoristiti EU fondove i kakvi se

projekti mogu financirati te gdje se mogu javljati na natječaje. Radionica je uključivala i izradbu projektne dokumentacije i mnoštvo korisnih savjeta za provedbu odbrenih projekata.

Ličko - senjska županija

U Ličko-senjskoj županiji održala se radionica „Osnaživanje motivacije kod dugotrajno nezaposlenih osoba“ u sklopu 13. Tjedna cijelovitnog učenja. Detaljan opis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/licko-senjska-zupanija/>.

■ Gospic: Osnaživanje motivacije kod dugotrajno nezaposlenih osoba – Hrvatski zavod za zapošljavanje, PU Gospic

Kako je savjetovanje dugotrajno nezaposlenih osoba vrlo važno u cilju njihove aktivacije na tržištu rada, savjetnici su osmislili radioničke aktivnosti koje su polaznicima omogućile da što bolje usvoje vještine predstavljanja budućem poslodavcu. Ciljana skupina radionice bile su dugotrajno nezaposlene osobe koje su dulje u evidenciji HZZ-a te su upravo zbog dulje poslovne neaktivnosti neka njihova prethodno stечena stručna znanja umanjena. Uz razne aktivnosti ostvaren je cilj radionice da se polaznici ohrabre i osnaže da budu ponovo spremni za aktivaciju na tržištu rada. Bili su upoznati i s mogućim sposobljavanjima na koja su se mogli besplatno uključiti ako imaju odgovarajuću stručnu spremu.

Virovitičko - podravska županija

U Virovitičko-podravskoj županiji održala su se četiri događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/viroviticko-podravska-zupanija/>.

Virovitica: Predavanje „Osobni branding i korištenje društvenih mreža u potrazi za poslom“ – Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Virovitica

U sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja, u petak, 4. listopada u Gradskoj knjižnici i čitaonici održana je tribina pod nazivom „Osobni branding i korištenje društvenih mreža u potrazi za poslom“. Cilj te tribine, nastale suradnjom Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područnog ureda Virovitica i Savjeta mladih grada Virovitice, jest stvaranje osobnog imidža koji je izrazito bitan u dobu u kojem živimo, dobu globalizacije i velike konkurentnosti na tržištu rada. „U današnje vrijeme izrazito je važno raditi na digitalnom identitetu koji nas čini dostupnima na društvenim mrežama kao što su Facebook, Instagram i osobito Linked-In, koji je poslovna društvena mreža. Uz to važno je raditi i na osobnom brandingu i u stvarnom svijetu pazeći pritom na to kako komuniciramo s kolegama, kako izvršavamo zadatke i kako se prikazujemo jer naša cjelokupna pojave utječe na naš osobni brand“ – istaknula je psihologinja Dragana Jandrić, stručna savjetnica za profesionalno savjetovanje i rehabilitaciju koja je u svojim predavanju kao izvrstan primjer istaknula najpopularniju virovitičku domaćicu, Sanju Mijac, koja je pomoću bloga uspjela stvoriti vlastiti brand i otvoriti obrt. „Ovakve tribine su od velike važnosti jer sve više tražimo posao putem *on-line* servisa kao što su to burze rada HZZ-a gdje su vidljivi životopisi na osnovi kojih nas često i sami poslodavci uočavaju“ – rekao je Hrvoje Belobrk, predstojnik Zavoda za zapošljavanje Područnog ureda Virovitica, te dodao kako će poslodavac nakon prijave ili razgovora s kandidatom gotovo uvijek provjeriti profile na društvenim mrežama kako bi što bolje procijenio osobu koju planira zaposliti. Prisutne na tribini pozdravila je Mirela Krmpotić koja je istaknula kako je ta tema usko povezana sa Savjetom mladih, kojem je, kao savjetodavnem tijelu, dužnost upoznavati mlade ljudi s novim vještinama i novim načinima kako bi mogli pronaći posao ili se usavršiti u nekom zvanju težeći pritom željenom poslu.

Virovitica: Učenje i popularizacija češkoga jezika uz glazbeno-scensku aktivnost za sve dobne skupine – Češka beseda Virovitica

Naglasak je bio na prezentaciji novih pomagala u učenju jezika, interaktivnim

knjigama i metodama učenja. Aktivnosti su se održale u redovitom terminu održavanja nastave češkoga jezika za odrasle i djecu.

Projekt za koji je Češka beseda Virovitica dobila Europsku oznaku jezika 2014. od Ministarstva obrazovanja znanosti i sporta, kao projekt dobre prakse, koji godinama okuplja sve dobne skupine, i unutar udruge Češka beseda Virovitica i suradnjom s ostalim udrugama manjinskih i većinskog naroda, institucijama (gradskom knjižnicom, školama, dnevnim boravkom, učeničkim domom) i pojedincima, u učenju jezika i prezentaciji postignuća učenja u raznim prigodama (Europski dan jezika, dramske večeri, glazbeno-scenske aktivnosti).

■ Virovitica: Jesmo li emocionalno pismeni – Poslovno učilište Eduka plus

Drugu godinu zaredom GDCK Virovitica uključilo se u nacionalni program Tjedan cijelovitnog učenja. Riječ je o nacionalnoj obrazovnoj kampanji u kojoj se popularnim temama i praktičnim sadržajima nastoji podići svijest o obrazovanju odraslih. Edukacija pod nazivom „Emocionalna pismenost“ namijenjena je zaposlenicama koje se u sklopu projekta „Pruži mi priliku“ programa „Zaželi – Program zapošljavanja žena“ svakodnevno susreću s različitim vrstama emocija svojih korisnika. Putem predavanja zaposlenice na projektu upoznale su se s pojmom i vrstama emocija, kako ih kontrolirati u poslu i svakodnevnom životu, s posebnim naglaskom na kontroli ljutnje. Edukaciju je vodila ravnateljica Poslovnog učilišta Eduka plus Jasna Per-Kožnjak, prof. psiholog i psihoterapeut. Uime organizatora GDCK-a Virovitica koordinatorica projekta Željka Francetić zahvalila je Jasni Per-Kožnjak na održanoj edukaciji koja će sigurno pomoći svim zaposlenicama da se lakše snađu u svakodnevnoj komunikaciji s korisnicima projekta.

Požeško - slavonska županija

U Požeško-slavonskoj županiji održalo se jedanaest događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/pozesko-slavonska-zupanija/>.

■ Pakrac: Predavanje „Rad na siguran način pri rukovanju strojevima za prenošenje, utovar, istovar i podizanje tereta“ – POU Obris

U srijedu 25. rujna 2019. u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja zaposlenici poduzeća Alles d.o.o., Spin Valis d.d. i Color emajl d.o.o. prisustvovali su edukaciji pod nazivom „Rad na siguran način pri rukovanju strojevima za prenošenje, utovar, istovar i podizanje tereta“. Prisutni na predavanju upoznati su na koji način kako će sigurno rukovati strojevima za prenošenje, utovar, istovar i podizanje tereta te sa zakonskom regulativom povezanim s tim područjem. Edukaciju je održao zaposlenik Pučkog otvorenog učilišta Obris, Aleksandar Bojčić, struč. spec. ing. sec., stručnjak zaštite na radu i zaštite od požara.

■ Požega: Posjet Gradskoj knjižnici – POU Obris

U sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja zaposlenici POU-a Obris posjetili su Gradsku knjižnicu i čitaonicu Požega i vidjeli rekonstrukciju i adaptaciju stare zgrade knjižnice te povezivanje s budućim multimedijskim objektom. Zahvaljujemo Gradskoj knjižnici Požega i ravnateljici Aleksandri Šutalo na dosadašnjoj suradnji u Tjednu cjeloživotnog učenja i pomoći pri realizaciji EU projekta „ISKRA – Iskustvo kreativnih aktivnosti“.

Brodsko - posavska županija

U Brodsko-posavskoj županiji održalo se trinaest događanja u sklopu 13. Tjedna cijelovitnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/brodsko-posavska/>.

■ Bebrina, Slavonski Brod: Radionica „Sigurnost djece na internetu i elektroničko nasilje“, Dan otvorenih vrata udruge Eko Brezna – udruga Eko Brezna

U sklopu Tjedna cijelovitnog učenja održana je radionica Sigurnost djece na internetu i elektroničko nasilje. U radionicici, koju su u suradnji s pedagošnjom škole vodile članice udruge Eko Brezna, sudjelovali su učenici predmetne nastave. Tijekom radionice učenici su osvijestili pozitivne i negativne strane interneta, analizirali su i učili sigurne načine korištenja internetom i društvenim mrežama, govorili su o vrstama elektroničkog nasilja, ali i načinima kako se zaštiti i kome se obratiti u slučaju elektroničkog nasilja. Dana 1. listopada 2019. godine udruga Eko Brezna organizirala je Dan otvorenih vrata na kojem su se predstavile aktivnosti i projekti koje Udruga provodi i koje je provela. Posjetitelji su se mogli detaljnije informirati o Udrudi i mogućnostima koje se pružaju uz rad i djelovanje u civilnom sektoru.

■ Slavonski Brod: Seminar za mlade „Uspješan početak karijere“ – Hrvatski zavod za zapošljavanje

U prostorijama Centra za informiranje i savjetovanje u karijeri Slavonski Brod održan je seminar za mlade pod nazivom „Uspješan početak karijere“. Svjestan velikog broja nezaposlenih, osobito mladih, Hrvatski zavod za zapošljavanje odlučio je putem radionica mlade upoznati sa svim vještinama i znanjima koja su im potrebna kako bi što uspješnije i brže našli posao. A prvi korak pri traženju zaposlenja svakako je pisanje životopisa i zamolbi, pravilna verbalna i neverbalna komunikacija s poslodavcem i velik broj kompetencija koje su mladi imali priliku usvojiti upravo putem tog seminara. Na seminaru „Uspješan početak karijere“ sudionici su se upoznali s vještinama i znanjima koja su im potrebna kako bi što brže i uspješnije našli posao. Nakon završetka seminara znat će se uspješno snaći na tržištu rada, upoznat će se sa zahtjevima poslodavaca i kompetencijama koje očekuju od njih, naučiti napisati životopis i zamolbu koji će ih predstaviti u najboljem svjetlu, uvježbati se za razgovor s poslodavcem, naučiti poslovnom komuniciranju putem elektroničkih medija, registrirati se i otvoriti svoj profil na portalu „Burza rada“ i upoznati se s mjerama Aktivne politike zapošljavanja za mlade.

Brodsko - posavska županija

■ Slavonski Brod: Radionica „Kako biti uspješan roditelj (adolescenata)“ – Industrijsko- obrtnička škola Slavonski Brod

Na zanimljivoj pedagoškoj radionici roditelji su imali priliku upoznati se s vlastitim odgojiteljskim kompetencijama i stilovima odgoja kako bi izgradili što uspješniju komunikaciju i odnos sa svojim djetetom. Putem radionice naučit će kako zadržati povezanost s adolescentima i kako uspješno voditi svoje dijete kroz životne izazove.

■ Slavonski Brod: Radionica izradbe portreta za maketu škole „Oživimo papir“ – Industrijsko-obrtnička škola Slavonski Brod

Učenici koji pohađaju izvannastavnu sekciju „IOŠ matematičari“ izradili su maketu Industrijsko-obrtničke škole, za koju nisu imali tehničku dokumentaciju. Na radionici su predstavili projekt čiji je rezultat izrađena maketa. Na fotoradionici načinjeni su minijaturni portreti koji će biti sastavni dio makete škole. Koristeći se profesionalnom suvremenom opremom za snimanje i izradbu portreta, svi zainteresirani mogli su usavršiti svoje znanje o portretnoj fotografiji, načinu postavljanja rasvjete, suradnji s modelom, obradbi fotografija na računalu te u izradbi i postavljanju fotografija na maketu Industrijsko-obrtničke škole. Učenici koji se obrazuju za zanimanje fotograf, koji su se pridružili Zadruzi učenika Industrijsko-obrtničke škole, fotografirali su osoblje škole kako bi tu maketu oživjeli. Voditeljice su bile Marta Živatović i Marijana Zarožinski.

Zadarska županija

U Zadarskoj županiji održalo se 16 događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/zadarska-zupanija/>.

■ Zadarska županija: Prometna kultura – Učilište FINIS

Prometnu kulturu, kao dio opće kulture, u cestovnom prometu čine međusobni odnosi sudionika u prometu i njihova međusobna komunikacija. Vozaci su obvezni ponašati se na cesti sigurno, razvijati solidarnost, humane i etičke odnose te štititi zdravlje i život drugih osoba. Posebnu pozornost moraju posvetiti sigurnosti i zaštiti najugroženijih skupina sudionika u prometu. Vozaci u prometu obvezni su postupati u skladu s propisima o prometnim pravilima, prometnim znakovima postavljenim na cesti, prometnim svjetlima te znakovima i naredbama ovlaštenih osoba. U organizaciji Učilišta Finis održana je radionica s ciljem pripreme budućih mladih vozača da usvoje kodeks dobrog vozača i sudionika u prometu. Na konkretnim primjerima sudionicima su prikazane situacije pozitivnog odnosa prema pješacima, vozačima, putnicima, vozilu i okolišu.

■ Zadarska županija: Prezentacija programa osposobljavanja u sklopu projekta „Mali korak za bolje sutra“ – Srednja škola kneza Branimira, Benkovac

U organizaciji Srednje škole kneza Branimira iz Benkovaca održana je prezentacija projekta „Mali korak za bolje sutra“. Svrha je projekta provedba više usmjerenih promotivnih aktivnosti povezanih s predstavljanjem triju programa osposobljavanja za zanimanja bravar, zidar i tesar s ciljem privlačenja što većeg broja kandidata koji će nakon provedene selekcije imati priliku besplatno stići potrebna znanja, vještine i kvalifikacije pohađanjem verificiranih programa osposobljavanja. Ciljane su skupine odrasle osobe s nižim razinama kvalifikacija. Projekt će osigurati promociju i provedbu triju besplatnih programa osposobljavanja za šezdeset polaznika članova ciljane skupine te će njegovi rezultati pružiti konkretan doprinos rješavanju problema nedovoljne uključenost pripadnika ciljane skupine u programe obrazovanja odraslih te time utjecati na unaprijeđenje njihovih znanja, vještina, a poslijedictvo i kvalifikacija s ciljem osnaživanja položaja pojedinaca na tržištu rada te mogućnosti pronalaska zaposlenja što je u skladu s idejom Poziva iskazanom u sadržaju općeg i specifičnog cilja. Tijekom provedbe projekta vodit će se računa o odgovornom ponašanju po pitanju održivosti resursa i zaštite okoliša. Uvođenje digitalizacije praćenja obrazovnih aktivnosti utrošak papira znatno se smanjuje dugoročno. Uz edukativne aktivnosti u sklopu programa osposobljavanja polaznici će biti upoznati i s politikom zaštite okoliša u okviru obavljanja svojih poslova kako bi svoje iskustvo implementirali i u dalnjem radu. Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Srednja škola kneza Branimira, Benkovac
Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zadar

■ Zadarska županija: Mogućnosti obrazovanja odraslih u HZZ-u, HZZ, Područni ured Zadar, CISOK

U organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područnog ureda Zadar te CISOK-a održana je prezentacija o mogućnostima obrazovanja odraslih tijekom koje su sudionici upoznati s mjerom aktivne politike zapošljavanja obrazovanje nezaposlenih: uvjetima za uključivanje u mjeru, načinima provođenja obrazovanja, pravima i obvezama nezaposlenih osoba uključenih u obrazovanje te programima obrazovanja koji će se provoditi, kao i s kompetencijama koje se stječu.

■ Kamo nakon osnovne škole? – važne informacije za razrednike, HZZ, Područni ured Zadar, CISOK

U organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područnog ureda Zadar i CISOK-a održano je predavanje na temu „Kamo nakon osnovne škole?“. Predavanje je namijenjeno razrednicima učenika sedmih i osmih razreda osnovne škole. Razrednici su se upoznali s postupkom profesionalnog usmjeravanja i informiranja učenika u CISOK-u i HZZ-u. Također, imali su priliku saznati informacije o postupku upisa u srednju školu, elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis, tržištu rada te ostalim bitnim informacijama kako bi mogli pomoći svojim učenicima da donesu informiranu odluku prilikom odabira nastavka obrazovanja.

Osječko - baranjska županija

U Osječko-baranjskoj županiji održalo se petnaest događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/osjecko-baranjska-zupanija/>.

■ Osijek: Informativna radionica za školu brzog čitanja i mudrog učenja – Učilište Studium – ustanova za obrazovanje odraslih

U sklopu Tjedna cjeloživotnog učenja u Osijeku je održana besplatna informativna radionica Škole brzog čitanja i mudrog učenja. Program je bio namijenjen djeci od trećeg do osmog razreda osnovne škole, srednjoškolcima i odraslima koji u kratkom vremenu trebaju ovladati velikom količinom informacija te ih kvalitetno organizirati i prezentirati. Vidljivi su rezultati primjene vještina naučenih u toj školi: četverostruko do petostruko povećanje brzine čitanja, 50-postotno poboljšanje koncentracije i razumijevanja, sposobnost brzog izdvajanja najvažnijih informacija iz lekcije, znatno bolje dugoročno pamćenje, trostruko brže pamćenje u odnosu na vršnjake i sposobnost planskog učenja u skupini.

■ Osijek: JAVA ILI PHP? POSTANI DEVELOPER – Edunova – ustanova za obrazovanje odraslih

Tijekom posljednjih deset godina industrija programiranja u Hrvatskoj zabilježila je veći rast od bilo koje druge gospodarske grane. Broj programerskih tvrtki više se nego udvostručio, zaposlenih je programera 142 posto više, plaća im se u prosjeku utrostručila, a izvoz programerskih usluga porastao je za fantastičnih

569 posta. PHP je jedan od zastupljenijih programskih jezika na strani poslužitelja. Java je programski jezik opće namjene s mogućom primjenom u svim korisničkim sučeljima. Uz praktični prikaz seminar je obuhvaćao sljedeća područja: pregled sintakse Java i PHP-a, uvod u kreiranje aplikacija, uvod u objektno orijentirano programiranje (OOP) i upoznavanje s kontrolnim strukturama i osnovnim tipovima podataka.

■ Osijek: Umjetnost javnog nastupa – Edunova – ustanova za obrazovanje odraslih

Osobni izgled često je zanemaren dio komunikacijskih i prezentacijskih vještina. Kad javno govorite, možete predstavljati svoju organizaciju ili samo sebe. I dalje ste ispred! Upravo vas druga osoba, skupina ili publika vidi i prije nego što ćete imati vremena otvoriti usta i reći bilo što, stvorene su određene prepostavke, svjesno i podsvjesno. Seminar „Umjetnost javnog nastupa“ bio je namijenjen svima koji žele projicirati samopouzdanje u svakoj izgovorenoj riječi, svakoj poslovnoj situaciji i biti prihvaćeni od skupine. U prostorijama Edunove Osijek sudionici su imali priliku steći ključne kompetencije i vještine potrebne za savladavanje poteškoća s kojima se susrećemo prilikom javnog nastupa.

■ Valpovo: Dan otvorenih vrata – Učilište Studium – ustanova za obrazovanje odraslih

Učilište Studium u sklopu Tjedna cjeloživotnog učenja organiziralo je Dan otvorenih vrata tijekom kojeg su svi zainteresirani mogli saznati sve potrebne informacije povezane s obrazovanjem odraslih, programima prekvalifikacije, osposobljavanja, usavršavanja. Onima koji su se odlučili upisati u neki od programa obrazovanja odraslih Učilište Studium darovalo je 15 posto popusta na ukupan iznos školarine. Sudionike je dočekala dobra atmosfera, promotivni materijali i ljubazni zaposlenici Učilišta Studium.

Šibensko - kninska županija

U Šibensko-kninskoj županiji održalo se sedamnaest događanja u sklopu 13. Tjedna cijelozivotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/sibensko-kninska-zupanija/>.

■ Šibensko-kninska županija: Kako se predstaviti poslodavcu? Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područni ured Šibenik

U organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područni ured Šibenik, održana je radionica namijenjena nezaposlenim osobama, a polaznici su mogli naučiti osnovne tehnike samoprezentacije te uvježbati razgovor za posao.

■ Šibensko-kninska županija: Kako učiti brže, bolje i uspješnije? – Centar za informiranje i savjetovanje o karijeri

Naš mozak uči svakodnevno, ali obično kada pomislimo na učenje, prvo će vam pasti na pamet školsko gradivo. Učenike i studente prije kraja školske godine, prije upisa na fakultet ili početka nove školske godine zabrinjava količina gradiva koju moraju usvojiti i voljeli bi kad bi postojao brz i lagan način da se sve to nauči i zapamti.

Tema radionice bila je razvoj vještina učenja i organizacije vremena i gradiva koje pomažu da učenici ostvare sav svoj potencijal i postignu što bolji uspjeh na ispitima.

■ Šibensko-kninska županija: Predstava za djecu – Pučko otvoreno učilište Knin

U organizaciji POU-a Knin održana je besplatna predstava za djecu „Pravi prijatelj“ u izvedbi lutkarskog kazališta iz Splita „Producija Z“. Predstava je bila edukativnog karaktera namijenjena djeci i svima koji vole bajke. Dječak Marko putuje Bajkosvijetom tražeći pravog prijatelja. Na tom putu prati ga Darko koji mu pomaže, savjetuje ga i štiti. Na povratku iz Bajkosvijeta Marko shvati da je Darko njegov pravi prijatelj.

Vukovarsko - srijemska županija

U Vukovarsko-srijemskoj županiji održalo se osamnaest događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možeće vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/vukovarsko-srijemska-zupanija/>.

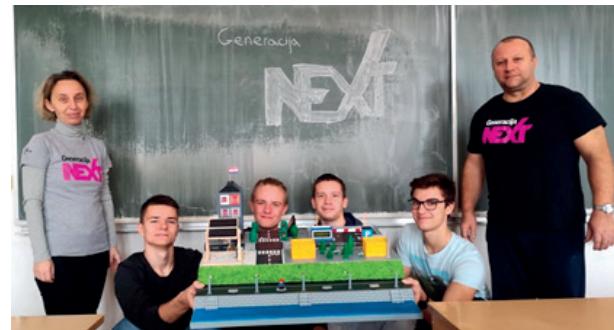
■ Vinkovci: Znanstveno predavanje „Biti učenik u Hrvatskoj u dugom 19. stoljeću“, dr. sc. Dinko Župan – Centar za znanstveni rad HAZU-a u Vinkovcima

Dr. sc. Dinko Župan, suradnik na projektu EuKor, održao je u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja znanstveno predavanje na temu „Biti učenik u Hrvatskoj u dugom 19. stoljeću.“ U predavanju se nastojalo odgovoriti na pitanje kakav je bio odnos prema učenicima unutar hrvatskoga školskog sustava tijekom dugog 19. stoljeća. U 19. stoljeću školstvo se u cijeloj Europi formira kao odgojno-obrazovni sustav koji postaje važan čimbenik modernizacije društva. U predavanju su školske prakse stavljene u kontekst izgradnje modernog školskog sustava koji je do početka 20. stoljeća na sebe preuzeo funkciju sekundarne socijalizacije. Tematiziraju se raznolike učeničke prakse i kulturno-antropološki aspekti školovanja kao što su učenički standard, učeničke bolesti, učenička disciplina, boravak u razredu, učeničke igre i rad učenika u školskom vrtu. U predavanju se prikazuju i socijalni aspekti školstva (dostupnost škola i društvena stratifikacija), rodni aspekti školstva (spolna podjela škola i nastavnih programa, kulturološka konstrukcija poželjnih rodnih identiteta), intelektualni aspekt školstva promatra se kroz školovanje gimnazijalaca, a ideologizacija školstva analizira se kroz školske ceremonije, školske rituale i različite aspekte instrumentalizacije učenika.

■ Vukovar: Interaktivna izložba projekta Arduino: Pametni grad Vukovar – Our view of smart living – Gimnazija Vukovar

U sklopu te interaktivne izložbe koja se održala u Gimnaziji Vukovar predstavljen je projekt „Vukovar – Our view of smart living“ (putem prezentacije i izrađene makete) koji je osvojio prvu nagradu na ovogodišnjem kreativnom natječaju u sklopu donacijskog programa Generacija Next i pobijedio na *Arduino Day Community Challenge* 2019. održanom u Milanu. Na izložbi je prikazana maketa, demonstracija rada ugrađenih komponenta Arduino i objašnjenja faza izradbe od idejnog rješenja do realizacije. Održana je i demonstracija izradbe i rada: pametne rasvjete, parkirališta, semafora i solarnog tragača. Izradba makete pametnog grada Vukovara vođena je idejom: „Our solution to less pollution“. Sudionike interaktivne izložbe organizatori su željeli upoznati s projektom, a zainteresirane učenike i škole željeli su osnažiti u takvim projektima, predstaviti im ideju, ponuditi smjernice u radu s Arduinom i IoT-om te pokazati da realizacijom praktičnih projekata iz STEM područja učenici usvajaju nova znanja koja im zasigurno mogu pomoći u pripremi za poslove budućnosti, jer IoT je najbrže rastuća internetska tehnologija današnjice putem koje učenici mogu razvijati nova inovativna i kreativna rješenja za budućnost.

■ Vukovar: Radionica zdrave hrane – Europski dom Vukovar

Europski dom Vukovar u svojim prostorijama organizirao različite aktivnosti u povodu Tjedna cjeloživotnog učenja. Organizatori su sugrađane pozvali na dvije

zanimljive radionice: „Plan osobnog razvoja“ (3. 10. 2019.) i „Zdrava hrana“ (4. 10. 2019.). Na radionici zdrave hrane sudionici su razgovarali o bezglutenskoj hrani i hrani koja je dobra za mozak. U opuštenoj, prijateljskoj atmosferi sudionici su imali priliku razmjeniti znanja i kušati ukusne i zdrave delicije koje je pripremila voditeljica radionice, Milijana Mitrović.

■ Vinkovci: Egzotične životinje kao kućni ljubimci – predavanje i radionica – Zdravstvena i veterinarska škola dr. Andrije Štampara

Dana 2. listopada 2019. u prostorima Zdravstvene i veterinarske škole dr. Andrija Štampara održana je radionica pod naslovom „Egzotične životinje kao kućni ljubimci“. Ana Mrkonjić i Tomislav Jurišić, učenici 4. d Zdravstvene i veterinarske škole dr. A. Štampara, predstavili su najzanimljivije (i najslađe) egzotične kućne ljubimce, a profesor Danijel Pobi, mag. ing. comp., inače nastavnik iz Tehničke škole R. Boškovića Vinkovci, pokazao je kako je to biti vlasnik triju zmija te ispričao kako ih drži, hrani i njeguje. Na radionici su bile dostupne tri zmije: boa, piton i kukuruzna zmija. Sudionici su mogli postavljati pitanja, dodirnuti ih, odnosno slikati se s njima. Radionicu su organizirali i proveli profesor Vedran Žadanj i profesorica Gordana Katarina.

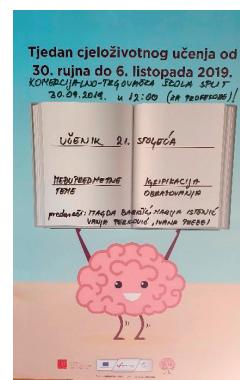

Splitsko - dalmatinska županija

U Splitsko-dalmatinskoj županiji održalo se trideset događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/splitsko-dalmatinska-zupanija/>.

■ Split: Učenik 21. stoljeća – Komercijalno-trgovačka škola Split

Cilj predavanja bio je upozoriti da strukovno obrazovanje Europe traži promjene. Naglasak je bio na razlici između tradicionalnog i suvremenog

pristupa poučavanju. Tradicionalni pristupi omogućivali su učenicima da se orijentiraju na edukaciju određene struke već u dobi od četrnaest do petnaest godina što bi ih usmjerilo za cijeli život. Suvremeni pristupi mijenjaju tako strogu profesionalnu orientaciju mladih prilagođavajući se europskom tržištu. Primarno se započelo s promjenama u Velikoj Britaniji te proširilo na cijelu Europu.

EQF ili Europski kvalifikacijski okvir uključuje znanje, vještine i kompetencije. Prema tom okviru osnovne kompetencije jesu: komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na stranom jeziku, matematičke kompetencije, digitalne kompetencije, učiti kako učiti, društvene i civilizacijske kompetencije, osjećaj za inicijativu i poduzetništvo, kulturno osvješćivanje i ekspresija, odnosno sve ono što pripada u cjeloživotno učenje.

Uz tradicionalnu gradaciju tehničkih kompetencija tzv. *hard skills* koje stječemo školovanjem istodobno razvijamo i tzv. *soft skills*, odnosno kompetencije koje je znatno teže naučiti, a uglavnom se odnose na organizaciju i vođenje, rješavanje problema u kriznim situacijama, empatiju i sl. Sve navedene vještine (*soft skills*) utječu i na same tehničke vještine (*hard skills*) pa se zaključilo da je kompetencija mješavina znanja, praktičnog rada i osobnih, „mekanih“ vještina.

■ Split: Interaktivna radionica „Čimbenici rizika za nastanak kardiovaskularnih bolesti i najčešće pogreške kod uzimanja lijekova“ – Zdravstvena škola Split

Na interaktivnoj radionici „Čimbenici rizika za nastanak kardiovaskularnih bolesti i najčešće pogreške kod uzimanja lijekova“ učenici su pod mentorstvom stručnih nastavnica zainteresiranim sudionicima prezentirali kako procijeniti razinu znanja o naznačenoj temi, upozorili na čimbenike rizika i zajedno odredili (sintetizirali) individualnu ljestvicu kardiovaskularnog rizika te predstavili plan s ciljem otklanjanja otkrivenih čimbenika rizika i prevencije zdravlja. Sudionici su imali prilike procijeniti svoja znanja o pravilnoj uporabi i objasniti najčešće pogreške kod uzimanja OTC lijekova te zajedno izraditi plan prevencije. Naglasak je bio na vlastitu utjecaju kod razlikovanja simptoma od nuspojava. Svi sudionici imali su prilike postaviti pitanja i sudjelovati u raspravi uz zajamčenu anonimnost, privatnost i poštovanje etičkih načela. Na kraju predavanja provedena je evaluacija usvojenih sadržaja o novim preventivnim mjerama za razvoj KVB-a i pogreška pri uzimanju OTC lijekova uz nagradni kviz.

■ Split: Radionica „Uspješno do zaposlenja“ – CISOK Split

CISOK Split organizirao je radionicu namijenjenu nezaposlenim osobama na kojoj su se razmatrala pitanja gdje početi tražiti posao te kako istaknuti vlastite dobre strane, sposobnosti i vještine budućim poslodavcima. Polaznici su naučili i kako privući poslodavca i istaknuti se među ostalim kandidatima. Svi prisutni informirani su o dostupnim tražilicama, idejama i informacijama, a koje im mogu pomoći kod traženja novog zaposlenja.

■ Split: Predavanje „Važnost podrške i psihoterapije u obiteljima osoba s duševnim teškoćama“ – Udruga obitelji osoba s duševnim teškoćama „Lica duše“

Psihički poremećaj jednog člana obitelji šok je za cijelu obitelj. Ništa više nije kao prije. Nevjerica, neprihvatanje, tuga, bijes, rezignacija, strah, sram, krvnja... samo su neki osjećaji koje obitelj proživljava iz dana u dan, često godinama. Na predavanju je bila riječ o tome kako se obitelj nosi s tim izazovima – od susreta s dijagnozom preko faza tugovanja do potrebe za potporom i psihoterapijom, s naglaskom na pomoći djeci u obiteljima osoba s duševnim teškoćama. Sudionicima je predstavljen jedan od primjera dobre prakse koji im može biti od koristi u takvim situacijama.

Istarska županija

U Istarskoj županiji održalo se devetnaest događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/istarska-zupanija/>.

■ Rovinj: Stručno predavanje i predstavljanje programa osposobljavanja i Zelene radionice – Pučko otvoreno učilište Grada Rovinja – Rovigno

Stručno predavanje na temu „Začinsko bilje na balkonu“ o kojem je govorila dugo-godišnja suradnica učilišta Vedrana Kalac, dipl. ing. agr., jedno je u nizu zanimljivih „zelenih“ predavanja kojima podižemo svijest o ekologiji, biljkama i njihovoju kućnoj uporabi. Osim Zelene radionice, odnosno predavanja o uzgoju i njezi biljaka u kući i vrtu, predstavljen je i vrlo tražen program osposobljavanja za ekološkog uzgajivača povrća, voća i začinskog bilja koji je dio široke lepeze programa osposobljavanja u Diopteru. To je predavanje izvrstan primjer suradnje istarskih učilišta, konkretno Dioptera – otvorenog učilišta iz Pule s Pučkim otvorenim učilištem u Rovinju.

■ Pula: Predavanje o osnovama i dobropiti masaže te medicinske pedikure – Diopter – otvoreno učilište

Stručno osoblje studija Geranij, s kojim Diopter – otvoreno učilište njeguje izvrsnu suradnju za praktični dio osposobljavanja za masera u wellness-centru i pedikera, predstavilo je upravo ta, vrlo tražena zanimanja na tržištu rada. U ugodnu ambijentu i vrhunski opremljenom prostoru polaznici su stekli uvodna znanja o svijetu klasične ručne masaže i medicinske pedikure te izvrsnu podlogu za nastavak obrazovanja u Diopteru za navedena zanimanja. Predstavnica Dioptera prezentirala je programe osposobljavanja i naglasila da se završetkom programa tih osposobljavanja u Diopteru pružaju različite mogućnosti zapošljavanja. Osobe koje uspješno savladaju program svoju karijeru mogu graditi u fitness- i wellness-centrima, kozmetičkim salonima, domovima za starije i nemoćne osobe, hotelima i sportskim klubovima ili otvoriti vlastiti obrt za masaže i pedikuru.

■ Umag: Radionica za nastavnike „Flipped Classroom“ – Pučko otvoreno učilište „Ante Babić“ Umag

Posljednjeg dana 13. Tjedna cjeloživotnog učenja održana je druga diseminacijska radionica u okviru projekta BE.CO.ME. financiranog iz programa Erasmus+. Dan je

bio posvećen radnom druženju s kolegama iz Pučkog otvorenog učilišta Poreč, Pučkog otvorenog učilišta Grada Rovinja – Rovigno, Pučkog otvorenog učilišta Vodnjan – Dignano, Pučkog otvorenog učilišta Labin i Diopter – otvorenog učilišta Pula. Tjedan cijeloživotnog učenja prvi je put spojio ravnatelje i djelatnike u obrazovanju odraslih koji su bili u ulozi polaznika „obrnute učionice“. Voditeljice radionica, djelatnice Učilišta Umag, Erika Blašković i Antonela Frank Medica prenijele su kolegama dio svojih znanja i kompetencija iz područja upravljanja razredom i organizacije nastave stečenih na strukturiranom treningu u okviru mobilnosti nedavno realizirane u Španjolskoj. Tema radionice bila je primjena inovativne metode poučavanja poznate pod nazivom „obrnuta učionica“ (engl. *Flipped classroom*). Kolege iz istarskih učilišta, izvrsni i u poslu i u kreativnosti, radionicu su učinili iznimno zanimljivom i dinamičnom. Tijekom radionice iz Zagreba se javila Marija Pavlović Bolf, viša stručna savjetnica u Odjelu za obrazovanje odraslih u Agenciji za mobilnost i programe Europske unije. Gospođa Pavlović Bolf predstavila je program Erasmus+ te istaknula njegove prednosti za obrazovne ustanove.

Poreč: Uvod u NLP – kako komunicirati i živjeti – Pučko otvoreno učilište Poreč
„Znate li da riječi čine tek sedam komunikacija? Znate li da svojim stanjima možete upravljati? Znate li da poznajući NLP [neurolingvističko programiranje] možete napredovati u karijeri i odnosima, biti bolji poduzetnik, rukovoditelj, trener, partner, roditelj...“

Što je NLP i kako ga mogu primijeniti u privatnom i poslovnom životu, sudionici su imali prilike saznati uz primjere iz prakse na predavanju u Pučkom otvorenom učilištu Poreč u utorak 1. listopada 2019. u sklopu 13. Tjedna cijeloživotnog učenja. Predavačica je bila prof. Koraljka Martić, trenerica NLP-a (Motiva, Rijeka). NLP je namijenjen poduzetnicima, voditeljima timova, menadžerima, učiteljima, studentima, trgovcima i svima koji žele unaprijediti komunikacijske vještine, bolje razumjeti nesvesne obrasce koji utječu na kreiranje odnosa, naučiti tehnikе za prevladavanje neželjenih stanja i reakcija te steći dodatno znanje i vještine za vođenje sebe i drugih.

Dubrovačko - neretvanska županija

U Dubrovačko-neretvanskoj županiji održalo se pet događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/dubrovacko-neretvanska-zupanija/>.

■ Dubrovnik: Visoko obrazovanje – CISOK Dubrovnik

Na radionici su se učenici srednjih škola upoznali s važnošću odabira budućeg zanimanja, otkrili su koje su pogreške i na što trebaju paziti prilikom donošenja budućih odluka u svojoj karijeri. Savjetnica iz CISOK-a Dubrovnik predstavila je vrste studija, objasnila razlike između stručnih i sveučilišnih studija te govorila o Bolonjskom procesu, državnoj maturi i uslugama koje CISOK nudi.

■ Dubrovnik: Moj prvi životopis – CISOK Dubrovnik

Aktivnosti na radionici bile su ciljano namijenjene studentima i osobama koje su već dulje vrijeme bez zaposlenja. Savjetnice iz CISOK-a polaznicima su korak po korak pokazale kako se pravilno popunjava životopis, kako napisati dobro motivacijsko pismo i najbolje se predstaviti potencijalnom poslodavcu te na taj način postati konkurentan na tržištu rada.

■ Dubrovnik: Moji interesi – CISOK Dubrovnik

Radionica je bila namijenjena učenicima sedmih i osmih razreda osnovne škole. Kako upoznavanje vlastitih vrijednosti i interesa nije lagan zadatak, ali je nuždan u procesu donošenja odluke za odabir zanimanja i razvoj karijere, učenici su bili visokomotivirani i zainteresirani za sve aktivnosti. Vježbe, upitnici i druge aktivnosti na toj radionici svakako su im pomogle u kvalitetnoj samoprocjeni te u odluci pri odabiru budućeg zanimanja.

■ Dubrovnik: Kako se predstaviti poslodavcu – CISOK Dubrovnik

Radionica „Kako se predstaviti poslodavcu“ bila je namijenjena nezaposlenim osobama kao i onima koji žele promijeniti posao te se žele uspješno predstaviti poslodavcu, istaknuti svoje kvalitete i skrenuti pozornost poslodavca na sebe kako bi se zaposlili. Polaznici su uz vježbe upoznali ulogu i važnost neverbalne komunikacije (izraze lica, položaj tijela, ton glasa) te su imali priliku vježbati navedene elemente u samom razgovoru s potencijalnim poslodavcem.

Međimurska županija

U Međimurskoj županiji održalo se petnaest događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/međimurska-zupanija/>.

■ Čakovec: Radionica „Pripreme sadnica drveća“ i „Putopisno predavanje o Tajlandu“ – Dom za starije i nemoćne osobe NOVINŠČAK

Na radionici „Pripreme sadnica drveća“ korisnici Doma za starije i nemoćne osobe „Novinščak“ imali su priliku pripremiti i uzgojiti vlastite sadnice drveća koje će krasiti okoliš Doma. Mnogobrojnim fotografijama, videima i suvenirima s vlastitog putovanja djelatnica Doma Ivana Krajačić dočarala im je ljepote i skrivena blaga država jugoistočne Azije.

■ Čakovec: Upoznajmo kineski jezik – jezično-edukativna ustanova Didasko

Jezično-edukativna ustanova Didasko održala je besplatnu radionicu kineskoga jezika za početnike te predstavila glavne razlike u jeziku, pismu, kulturi i svakodnevnom životu obitelji i poslovnih ljudi.

■ Čakovec: Estetika odjevanja – izrada nakita i modnih detalja; Jesenski ukras za stol – Gospodarska škola Čakovec

Nakit je vjeran pratitelj svakog modnog trenda i ukras svake osobe koji nadopunjuje našu odjeću te pomaže u izgradnji našeg stila i osobnosti. Cilj radionice bio je da se polaznicima pokušaju objasniti pravila odjevanja, kombiniranja nakita i modnih detalja te da prihvate stajališta drugih osoba. Osmišljavanje i izgrađivanje vlastitog stila odjevanja, estetskih vrijednosti i ukusa u odjevanju te izradba nakita i modnih detalja (narukvica, ogrlica, naušnica) – od raznih plastičnih, metalnih i staklenih perlica tehnikom preplitanja „flaksom“ kroz perlice. Na taj način stvaraju se različiti uzorci motivi kombiniranjem raznih boja i oblika perlica. Na radionici su se izradivali i prijvesci od različitih vrsta materijala (perlica, kamenja, plodova iz prirode) tehnikom preplitanja žicom. Radionica pod nazivom „Jesenski ukras za stol“ predstavljala je

Međimurska županija

obilježavanje jeseni zajedničkom aktivnosti učenika zanimanja cvjećar i zainteresiranih polaznika. Cilj je bio napraviti ukras za stol u posudi, koji će se sastojati od jesenskih plodova, voća, suhih ruža i šipka. Učenici cvjećari bili su domaćini polaznicima i pomogli su im u izradbi ukrasa. Voditeljica radionice pripremila je kratku brošuru o ruži i šipku.

Prema riječima polaznika, najviše su ih oduševile ideje prikazane na radionicama, ali i teme te načini na koje su radionice bile osmišljene. Posebno im se svidio materijal od kojega su se izrađivali unikatni uradci te su izrazili mišljenje da bi se radionice tog tipa trebale organizirati cijele godine.

■ Čakovec: Biram da recikliram – Pučko otvoreno učilište Čakovec u suradnji s Dječjim vrtićem „Bambi“

Pučko otvoreno učilište Čakovec i ove se godine u suradnji s Dječjim vrtićem „Bambi“ iz Čakovca uključilo u obilježavanje Tjedna cjeloživotnog učenja. Polaznici Mravića sudjelovali su u radionici „Biram da recikliram“ koju je pripremila Ivana Vimer, magistra engleskoga jezika i književnosti i magistra pedagogije s Pučkog otvorenog učilišta Čakovec. Na zanimljiv način spojili su jezik i aktualnu temu očuvanja okoliša te uz pjesmu i igru osvijestili važnost recikliranja od najranije dobi. Radionica je održana na sam dan otvorenja 13. Tjedna cjeloživotnog učenja, 30. rujna, čime su ga i prigodno obilježili.

■ Čakovec: „Google alati i napredno pretraživanje interneta“ – Tehnološko-inovacijski centar Međimurje

Kako bi se omogućilo što većem broju ljudi lakše snalaženje na internetu, Tehnološko-inovacijski centar Međimurje (TICM) u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja organizirao je besplatnu edukaciju pod nazivom „Google alati i napredno pretraživanje interneta“. Edukaciju je vodio Tomislav Breznik, mag. oec., stručni suradnik u Odjelu za projekte u Tehnološko-inovacijskom centru Međimurje. U prvom dijelu edukacije, održanom u četvrtak 3. listopada 2019., naglasak je bio na naprednom pretraživanju interneta pomoću tražilice Google. Polaznici su se upoznali s filtrima, pojmovima i operatorima pomoću kojih se brže i lakše pronađaju relevantni rezultati pretraživanja. Predstavljeni su trikovi i savjeti prilikom korištenja servisom Google Drive te njegove prednosti u odnosu na druge slične aplikacije. U praktičnom dijelu polaznici su pomoću svojih Gmail računa izrađivali mape, spremali i dijelili dokumente te putem aplikacije *Find my phone* locirali vlastite mobilne uređaje. Drugi dio edukacije, održan u petak 4. listopada 2019., bio je posvećen uporabi programa za pretvaranje dokumenata te s navigacijom putem Googleovih karata. Na velikom broju primjera sudiovali su pregledavali i upotrebljavali razne sadržaje i podatke na kartama, provjeravali stanja u prometu, recenzije i ostale informacije.

Grad Zagreb

U Gradu Zagrebu održalo se trideset devet događanja u sklopu 13. Tjedna cjeloživotnog učenja. U nastavku je prikazan samo dio, a detaljan popis možete vidjeti na stranici <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/category/grad-zagreb/>.

■ Grad Zagreb: Hrabro naprijed – obilježavanje Europskog dana jezika ususret Tjednu cjeloživotnog učenja – Pučko otvoreno učilište Zagreb, odjel Sveučilište za treću životnu dob

Kratki tečaj osnova jezika zamišljen je kao upoznavanje sa stranim jezikom koji polaznici žele učiti. Tijekom 45 minuta zainteresirani polaznici su imali mogućnost naučiti osnovne jezične fraze te brojiti do dvadeset kako bi mogli porazgovarati s profesorom i saznati nešto o zemlji čiji jezik žele učiti. Predviđeno je da se u svaku jezičnu skupinu može upisati maksimalno šest polaznika. Jezični kafić namijenjen je polaznicima koji već govore neki strani jezik i žele provjeriti svoje znanje. U jezičnom kafiću može sudjelovati šest polaznika u svakoj jezičnoj skupini i svaki polaznik imao je priliku deset minuta razgovarati sam s profesorom. Nakon završetka svi su sudionici dobili mali dar i sudjelovali u kvizu.

■ Grad Zagreb: Otvorenje izložbe fotografija „Lijepa naša – kulturna baština“ – Pučko otvoreno učilište Zagreb

U organizaciji Pučkog otvorenog učilišta Zagreb otvorena je izložba fotografija „Lijepa naša – kulturna baština“.

Izložba fotografija Zorana Jelače za temu je imala hrvatsku kulturnu baštinu te je prikazala šezdeset fotografija formata 30 x 45 cm. Motivi fotografija poznati su i manje poznati lokaliteti hrvatske kulturne baštine snimljeni diljem cijele Hrvatske.

Zoran Jelača bavi se fotografijom od 1990. godine. Fotografije su mu objavljivane u mnogobrojnim izdanjima, kalendarima, turističkim brošurama i magazinima te školskim udžbenicima. Od 2012. godine nositelj je umjetničkog zvanja Artist FIAP Međunarodne federacije za umjetničku fotografiju (*Fédération Internationale de l'Art Photographique*) pri UNESCO-u. Član je Fotokluba Zagreb i Hrvatskog fotosaveza. Izložba je uvrštena u program Dana europske kulturne baštine 2019.

■ Grad Zagreb: Osnove Adobe Illustrator-a i izrada posjetnice – EdukaCentar

Na toj praktičnoj radionicici organizatori su pokazali kako Adobe Illustrator nije никакav bauk! Program čija je primarna namjena izradba ilustracija i vektora nudi još mnogo mogućnosti i alata za široku i kreativnu primjenu te je jedan od glavnih alata za grafički, web-dizajn ili mobilni dizajn. Pod vodstvom stručnog predavača na licu

Grad Zagreb

mjesta uz vježbu i rad na računalu polaznici su naučili kako se koristiti osnovnim funkcijama i alatima programa te su izradili vlastitu posjetnicu.

■ Radionice informacijske pismenosti u okviru Projekta 65 plus – Knjižnice grada Zagreba, Projekt 65 plus

Knjižnice grada Zagreba provode ciljane programe namijenjene društvenoj integraciji osoba treće životne dobi i njihovu aktivnom uključivanju u kulturna i društvena zbivanja. U sklopu projekta 65 plus organizirane su besplatne radionice za informatičko i informacijsko opismenjivanje osoba treće životne dobi. Radionice su koncipirane tako da svaki korisnik zajedno s volonterom uči i savladava osnove korištenja računalom ili mobitelom (korištenje elektroničkom poštom, spremanje dokumenata, osnove programa Office, Outlooka, korištenje društvenim mrežama). Svaka radionica trajala je dva dana po dva sata, a interes je bio izniman.

